

ZARZĄDZENIE Nr 57/2024
WÓJTA GMINY DZIAŁDOWO

z dnia 30 kwietnia 2024 r.

**w sprawie zatwierdzenia Diagnoz potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów i nauczycieli szkół,
dla których organem prowadzącym jest Gmina Działdowo.**

Na podstawie art.30 ust. 1 w związku z art.7 ust.1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 609) dla potrzeb uczestnictwa w konkursie nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24 realizowanym ramach Osi Priorytetowej 6 - Edukacja i kompetencjeEFS+, Działania 6.3 - Edukacja ogólnokształcąca, Cel szczegółowy f - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur (FEWiM) 2021-2027, zarządza się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów i nauczycieli następujących szkół podstawowych z terenu gminy Działdowo:

1. Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie - załącznik nr 1,
2. Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie - załącznik nr 2,
3. Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie - załącznik nr 3
4. Szkoły Podstawowej w Petrykozach - załącznik nr 4.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT

(-) Mirosław Zieliński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 57/2024
Wójta Gminy Działdowo
z dnia 30 kwietnia 2024 r.

DIAGNOZA POTRZEB

**Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie na potrzeby diagnozy
zapotrzebowania placówki na wsparcie EFS+ w ramach konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24**

Spis treści

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY	3
Wykorzystane metody badań	4
Zastosowane narzędzia badawcze	4
I. INFORMACJE O SZKOLE.....	5
Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły	5
Oferta wsparcia uczniów	6
Projekty realizowane przez szkołę	8
II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ	9
Uczniowie Szkoły Podstawowej m. Kazimierza Górskiego w Burkacie	9
Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Kazimierza Górskiego w Burkacie	10
III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY	11
Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli.....	11
Edukacja włączająca.....	13
Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe	15
Przeciwdziałanie dyskryminacji	18
Bariery diagnozowanej grupy	19
VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE	20

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY

Celem i zakresem diagnozy zapotrzebowania na wsparcie było ustalenie potrzeb uczniów, nauczycieli w obszarze tworzenia warunków dla realizacji programów rozwojowych w zakresie kształcenia ogólnego, w tym w zakresie edukacji włączającej. Potrzeby rozpatrywane były w odniesieniu do nauczycieli i uczniów, co pozwoli na adekwatne dopasowanie oferowanego wsparcia.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytocznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”, a także regulaminu konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24 dotyczącego projektów złożonych w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027, Oś priorytetowa 6 Edukacja i kompetencje EFS+, działanie 6.3 Edukacja ogólnokształcąca, Cel szczegółowy f: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych uczniów i nauczycieli, a także indywidualnego zapotrzebowania na wsparcie.

Wyniki diagnozy przyczynią się do opracowania, w ramach projektu edukacyjnego, wsparcia dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie.

Wykorzystane metody badań

Do diagnozy szkoły zastosowano ankietowanie. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza pozwoliła na opracowanie wyników diagnozy potrzeb szkoły. Dodatkowo, aby pogłębić informacje na temat placówki, przeprowadzono konsultacje/wywiad z Dyrektorem szkoły. Zastosowano również analizę danych zastanych, w szczególności informacji zawartych na stronie internetowej szkoły.

Zastosowane narzędzia badawcze

Do przeprowadzenia diagnozy potrzeb szkoły wykorzystano kwestionariusz ankiety (narzędzie badawcze). Który składał się z 3 części, zawierających zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Pierwsza część dotyczyła danych liczbowych nt. uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz nauczycieli. W drugiej części kwestionariusza ankiety znalazły się pytania dotyczące szczególnych potrzeb uczniów i nauczycieli w zakresie kształcenia i wychowania, w tym w kontekście rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz edukacji włączającej i kształtowania podstaw antydyskryminacyjnych. Trzecia część kwestionariusza ankiety zawierała pytania zamknięte (z podaną kafeterią odpowiedzi) i półotwarte które dotyczyły m.in. niezbędnych pożądaných kompetencji rady pedagogicznej i wsparcia nauczycieli w pracy w szkole, mocnych i słabych stron placówki, a także uszczegółowienia potrzeb uczniów, a także potencjalnych barier uczestników projektu. Wykorzystano również dyspozycje do wywiadu swobodnego, którego celem było dopełnienie informacji zawartych w ankiecie.

I. INFORMACJE O SZKOLE

Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły

Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Burkacie jest placówką publiczną, dla której organ prowadzący stanowi Gmina Działdowo. Nadzór pedagogiczny nad szkołą sprawuje Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty.

Szkoła Podstawowa w Burkacie powstała na podstawie Aktu założycielskiego – Uchwała Rady Gminy Działdowo z dnia 18 maja 2017r. Jest to szkoła obwodowa obejmująca miejscowości: Burkat/ Niestoja/ Filice/ Klęczkowo/ Krasnołąka/ Pożary/ Wilamowo/ Komorniki/ Malinowo. Umożliwia realizację obowiązku szkolnego i kształci obecnie 136 uczniów. Placówka dba o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży i realizuje założenia ustawy o systemie oświaty.

Podstawowa działalność edukacyjna związana z prowadzeniem szkoły wspierana jest poprzez organizację dodatkowych zajęć indywidualnych i grupowych dla uczniów, które mogą rozwijać ich pasje i zainteresowania, a także sprzyjają kształtowaniu postaw związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego.

Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Burkacie współpracuje z podmiotami z otoczenia lokalnego, dzięki czemu buduje sieć wsparcia, a także promuje społeczne i lokalne inicjatywy. Współpracując z Biblioteką - Centrum Kultury w zakresie wspomagania rozwoju potrzeb edukacyjnych i społecznych. Szkoła uczestniczyła także w programie "Szkolny Klub Sportowy SKS", w celu stworzenia przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego.

Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Burkacie współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Najczęściej w zakresie organizacji imprez i uroczystości szkolnych, wyjazdów na konkursy i zawodach szkolnych, a także w zakresie postępów uczniów w nauce (konsultacje min. 1 raz w tygodniu). Specjaliści szkolni i kadra dydaktyczna udzielają wsparcia rodzicom w zakresie:

- przezwyciężania trudności w nauce uczniów oraz ich uzdolnień
- rozwiązywania problemów wychowawczych,

- doradztwie zawodowym

Nauczyciele specjaliści rozpoznając aktualną sytuację ucznia i jego funkcjonowanie w środowisku rodzinnym, kontaktują się z uczniem i jego rodzicami, opracowują plan działania pomocowego, w tym z udziałem poradni pedagogiczno-psychologicznych i innych instytucji wspomagających funkcjonowanie dziecka w szkole i środowisku lokalnym. Formami współpracy wykorzystywanymi przez szkołę są: rozmowy indywidualne, spotkania klasowe, kontakt przez Librus, warsztaty dla rodziców.

Dyrektor szkoły dostrzega potrzebę zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych uczniów w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym zakresie oraz motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ramach projektu. Wśród realizacji aktywnych form wsparcia rodziców znalazły się: indywidualne konsultacje, spotkania warsztatowe, szkolenia gwarantujące aktywne uczestnictwo w procesie edukacji ucznia, a także wsparcie psychologiczne.

Oferta wsparcia uczniów

Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Burkacie prowadzi zajęcia wspierające uczniów w procesie edukacyjnym i wychowawczym, a także w przezwyciężaniu trudności, w tym w ramach edukacji włączającej. Uczniowie mają dostęp do specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej typu: pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny. Szkoła uczestniczy w projektach edukacyjnych zapewniając najmłodszym dzieciom właściwy rozwój psychofizyczny.

Pedagog specjalny pracuje z dziećmi, młodzieżą oraz wychowawcami szkolnymi. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej według indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzi badania i diagnozy indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów a także określa predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania uczniów w celu znalezienia przyczyn trudności w funkcjonowaniu i nauce poprzez badanie możliwości psychofizycznych. Współpracuje z nauczycielami i rodzicami w rozwijaniu możliwości, uzdolnień i predyspozycji indywidualnych uczniów, wspiera wychowawców i nauczycieli w udzielaniu pomocy pedagogicznej i rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych oraz potrzeb uczniów, w tym również określa źródła niepowodzeń edukacyjnych uczniów i analizuje bariery utrudniające im

funkcjonowanie w szkole. W szczególności wspiera uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi.

Uczniowie, którzy borykają się z trudnościami z wymową, mogą skorzystać w szkole ze wsparcia **logopedy**, który diagnozuje i wspiera w pokonywaniu różnych zaburzeń mowy, takich jak wady wymowy, trudności w czytaniu i pisaniu, czy zaburzenia komunikacji językowej. Na zajęciach logopedycznych uczniowie wykonują ćwiczenia artykulacyjne. Logopeda prowadzi podczas terapii także pracę nad usuwaniem wad wymowy, ćwiczenia oddechowe i fonacyjne, ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej i wyrazowej.

Szkoła oferuje również pomoc **terapeuty pedagogicznego**, która koncentruje się na spowodowaniu pozytywnych zmian w sferze poznawczo-emocjonalno-motywacyjnej ucznia. Na skutek zaburzeń niektórych modalności zmysłowych, uczeń może doświadczać różnorodnych trudności podczas nauki w szkole np. w zakresie pisania, czytania, mówienia. Wsparcie terapeuty pedagogicznego polega na stymulowaniu i usprawnianiu rozwoju funkcji psychomotorycznych uczniów adekwatnie do ich potrzeb i możliwości, tak by wzmocnić potencjał ucznia i stworzyć mu warunki do wszechstronnego rozwoju m.in. poprzez wzmocnienie wiary w siebie i swoje umiejętności, wyrównywanie deficytów.

W szkole prowadzone są poniższe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów

- laboratoria przyszłości
- szkoła z klasą
- zajęcia z języka polskiego
- zajęcia na świetlicy szkolnej
- wycieczki, biwaki, rajdy, obozy wakacyjne, zimowiska, wyjazdy na „zielone szkoły

Szkoła w ramach zadań statutowych w kontekście pomocy psychologiczno-pedagogicznej może oferować uczniom poniższe formy wsparcia:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- terapia pedagogiczna
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
- zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się

Uczniowie posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują wsparcie w postaci:

- zajęć rewalidacyjnych

- zajęć z logopedą
- wsparcia nauczyciela współorganizującego

Jednocześnie zauważa się, że wsparcie oferowane przez szkołę jest niewystarczające. Potrzeba dodatkowego zintensyfikowania form w kontekście pojawiających się potrzeb uczniów, w szczególności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Projekty realizowane przez szkołę

Szkoła Podstawowa w Burkacie realizuje projekty, w tym w ramach dofinansowań z Unii Europejskiej. Dzięki takim inicjatywom wsparcie otrzymują zarówno nauczyciele jak i uczniowie.

Szkoła wzięła udział w projekcie "Kryminalne zagadki Olsztyna", współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzonym przez Wydział Prawa i Administracji-Katedrę Kryminologii i Polityki Kryminalnej UWM w Olsztynie. Uczestnictwo przyczyniło się do podniesienia kompetencji społecznych, poznawczych i komunikacyjnych dzieci szkół podstawowych województwa warmińsko - mazurskiego poprzez edu-rozrywkę/ edu-zabawę.

Szkoła wzięła udział także w projekcie w cyklu semestralnym roku szkolnego i akademickiego przez 3 semestry: zimowy 2018/2019, letni 2018/2019, zimowy 2019/2020: Warmińsko - Mazurski Uniwersytet Młodego Odkrywcy 2.0, realizowanego przez UWM w Olsztynie i ogólnopolską Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej. Projekt służył rozwijaniu u jego uczestników kompetencji pozwalających na rozbudzanie ich ciekawości poznawczej, stymulowania intelektualnego, aksjologicznego i społecznego, inspirowania do twórczego myślenia i rozwijania własnych pasji. Cele te osiągnęte były poprzez stworzenie warunków do prowadzenia pozaszkolnych zajęć edukacyjnych i popularyzatorskich poprzez: cykliczne stacjonarne zajęcia badawcze, otwarty kurs online z webinariami i wideokonferencjami, uniwersyteckie i szkolne festiwale nauki oraz lokalne kawiarnie naukowe, bibliotekę online z wypracowanymi programami, scenariuszami i interaktywnymi materiałami edukacyjnymi. Projekt przyczyniał się także do kształtowania postaw proekologicznych i kształtowania wrażliwości na środowisko naturalne, dzięki popularyzacji wiedzy przyrodniczej i budowaniu kapitału naukowego wśród młodzieży, poprzez bezpośredni kontakt z naukowcami i udział w zajęciach laboratoryjnych oraz kawiarniach naukowych.

II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Uczniowie Szkoły Podstawowej m. Kazimierza Górskiego w Burkacie

W Szkole Podstawowej m. Kazimierza Górskiego w Burkacie kształci się obecnie (04.2024r.) 136 uczniów (62 dziewczynki, 74 chłopców), w tym 7 posiada niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym (2 dziewczęta, 5 chłopców). Liczba dzieci, których rodzice korzystają z pom. społ. - 21 uczniów (otrzymują dożywianie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej). Odsetek uczniów, którzy dojeżdżają do szkoły wynosi - 74%.

Tabela nr 1 Dane nt. liczebności uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie

Liczba uczniów i oddziałów (stan na kwiecień 2024r.)	liczba oddziałów	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM
klasy I	1	7	10	17
klasy II	1	5	13	18
klasy III	1	10	7	17
klasy IV	1	11	11	22
klasy V	1	7	8	15
klasy VI	1	11	5	16
klasy VII	1	7	8	15
klasy VIII	1	4	12	16
SUMA	8	64	74	136

źródło: opracowanie własne

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole występują uczniowie ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi -35 uczniów.

Średnie wyniki z egzaminów ósmoklasisty w latach 2021/2022 i 2022/2023 prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 2 Wyniki egzaminów uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie

Rok szkolny	j. polski	matematyka	j. angielski
2021/2022	44%	33%	51%
2022/2023	49%	33%	50%

źródło: opracowanie własne

Na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz obserwacji nauczyciela wnioskuje się, że potrzeba objęcia ucznia wsparciem wynika najczęściej:

- z niepowodzeń edukacyjnych - 20
- z zaburzeń zachowania lub emocji - 15
- ze szczególnych uzdolnień -15
- ze specyficznych trudności w uczeniu się -11
- z niepełnosprawności - 4
- z choroby przewlekłej – 1
- z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych - 1

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Kazimierza Górskiego w Burkacie

W placówce zatrudnionych jest ogółem 16 nauczycieli, w tym 4 mężczyzn i 12 kobiet. Zdecydowaną większość stanowią nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego: nauczyciel dyplomowany – 11 nauczycieli. Wśród kadry nauczycielskiej znajduje się 2 nauczycieli ze stopniem nauczyciela mianowanego, 2 nauczycieli kontraktowych, 1 nauczyciel początkujący/stażysta. Wśród kadry pracuje 3 nauczycieli nauczania początkowego i 2 specjalistów typu: pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny. W szkole nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnościami.

Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi własne kwalifikacje. Wśród zdiagnozowanych, preferowanych form doskonalenia zawodowego znalazły się głównie:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne)- minimum 40 godzin dydaktycznych
- coaching, mentoring, tutoring, superwizja

W opinii dyrektora szkoły kluczowymi kompetencjami nauczycieli, które powinny być rozwijane biorąc pod uwagę zwiększenie jakości kształcenia w placówce są:

- gotowości do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej
- rozwiązywanie problemów danego wieku rozwojowego
- umiejętność zarządzania procesem grupowym
- umiejętność indywidualnego podejścia do ucznia

- umiejętność pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych

Dodatkowo dyrektor szkoły dostrzega potrzebę wsparcia nauczycieli placówki w:

- przygotowania do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym poprzez przygotowanie kadry
- stosowaniu metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- doskonaleniu umiejętności, kompetencji i kwalifikacji przygotowujących do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia by generować aktywną rolę ucznia, premiować jego samodzielność i kreatywność
- stosowaniu aktywizujących metod, narzędzi i form nauczania adekwatnych do realizowanych programów nauczania lub programów studiów oraz możliwości i potrzeb uczniów
- rozwijaniu metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów
- prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałaniu dyskryminacji w szkole

III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY

Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli

Szkoła wymaga stworzenia odpowiednich warunków do pełnej realizacji programów rozwojowych, w szczególności w zakresie:

- wsparcia uczniów w obszarze kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, zarówno w zakresie przygotowania nauczycieli, jak i realizacji zajęć dodatkowych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi uczniów
- wsparcia nauczycieli w zakresie kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się zgodnie z ZSU 2030

- działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, skierowanych do uczniów, nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych

W placówce zdiagnozowano następujące problemy:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych: matematycznych, umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i przekrojowych: w zakresie uczenia się, pracy zespołowej, myślenia krytycznego, związanych z kreatywnością i innowacyjnością
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli oraz kadry wspierającej i organizującej proces nauczania w zakresie metody eksperymentu, nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli przejawiające się problemami w zakresie dyskryminacji/nietolerancji/stereotypowego podejścia/uprzedzeń wśród uczniów, w szczególności z powodu wyglądu oraz statusu majątkowego
- niewystarczające działania na rzecz kształtowania postaw proekologicznych wśród uczniów oraz włączania edukacji finansowej w praktyczne kształcenie uczniów, tak by rozwijali postawy przedsiębiorcze
- pojawiające się wyzwania edukacyjne uczniów w zakresie nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych, braku nawyków zdrowego funkcjonowania, w tym pod kątem odpowiedniej diety, aktywności fizycznej

W szkole konieczne jest podniesienie jakości edukacji, w tym edukacji włączającej. Nauczyciele oraz kadra placówki wymagają wsparcia w możliwościach nabywania kompetencji do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach kształcenia. Posiadane zasoby szkoły w tym zakresie są niewystarczające, a nauczyciele potrzebują przeszkolenia z włączających metod nauczania aby umożliwić uczniom zdobywanie wiedzy w dostępny i efektywny sposób, w tym m.in. w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, uczenia się, a także umiejętności matematycznych, w tym z wykorzystaniem narzędzi krytycznego myślenia i kompleksowego rozwiązywania problemów.

W opinii dyrektora szkoły głównymi obszarami, które wymagają rozwijania w Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie są:

- kompetencje kluczowe i umiejętności podstawowe, przekrojowe możliwe do wykorzystania w różnych dziedzinach życia u uczniów (zawodowym, prywatnym, w różnych branżach)
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym realizację zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów z SPE
- podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- aktywne wsparcie rodzin uczniów

Edukacja włączająca

Edukacja włączająca wymaga od nauczyciela umiejętności pracy w zróżnicowanej klasie. Zakłada włączanie w proces kształcenia wszystkich uczniów biorąc pod uwagę ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe i edukacyjne. Wymaga to od nauczyciela wysokich kompetencji i nieustannego doskonalenia się, w szczególności w zakresie doboru odpowiednich metod i form nauczania adekwatnie dopasowanych do potrzeb uczniów. Edukacja włączająca zakłada również współpracę całego zespołu nauczycielskiego i specjalistów zatrudnionych w szkole. Niezbędna jest również efektywna i wzmocniona współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Edukacja włączająca uwzględnia szeroki wachlarz różnorodnych potrzeb uczniów. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2018 roku potrzeba objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia wynika w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- szczególnych uzdolnień
- specyficznych trudności w uczeniu się

- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

Przeprowadzona diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie wskazuje na konieczność tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, z uwagi na specyficzne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, a także na konieczność podnoszenia i aktualizacji posiadanych przez kadre dydaktyczną kwalifikacji, kompetencji i umiejętności związanych z realizacją indywidualnego podejścia do uczniów szkoły. Zasoby szkoły nie wystarczają w pełni do zaspokojenia wszystkich specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Stąd też zachodzi potrzeba dodatkowego wsparcia (w postaci zajęć wyrównawczych i rozwijających), które będą odpowiadały na zidentyfikowane potrzeby uczniów.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że uczniowie z niepełnosprawnością otrzymują wsparcie w postaci zajęć rewalidacyjnych, zajęć logopedycznych, terapii, prowadzonych przez nauczyciela współorganizującego. Diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi otrzymują zajęcia w postaci terapii oraz zajęcia z logopedą. W szkole w kontekście edukacji włączającej dostępne są tablice multimedialne, laptopy, gry dydaktyczne, programy, klocki.

Wyniki diagnozy **potrzeb uczniów**, wskazują na:

- zapotrzebowanie na narzędzia pomagające im osiągnąć lepsze oceny
- potrzeby znalezienia motywacji do nauki i sposoby wyrażania siebie
- większą otwartość w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- ułatwienie czerpania przyjemności z nauki

- wzrost umiejętności wśród uczniów w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami edukacyjnymi typu zdrowy styl życia, higiena cyfrowa

Uczniowie potrzebują dostępu do:

- organizacji zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym zajęć wyrównawczych/rozwijających z matematyki, nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii
- dowozu

Wyniki diagnozy potrzeb nauczycieli wskazują na potrzebę:

- wsparcia w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów, w tym w kontekście edukacji włączającej (w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, rozumowania matematycznego, umiejętności uczenia się, pracy zespołowej)
- poszerzenia wiedzy nt. dyskryminacji i możliwości jej przeciwdziałania w środowisku szkolnym
- wsparcia w zakresie doskonalenia własnych kompetencji oraz własnego warsztatu pracy w celu podnoszenia jakości funkcjonowania i skuteczności podejmowanych działań,
- rozwinięcia wiedzy/umiejętności wśród nauczycieli w zakresie pracy z wykorzystaniem aktywnych metod pracy z uczniami, w tym pracy metodą eksperymentu, narzędzi krytycznego myślenia.

Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe

Zgodnie ze zaktualizowanymi przez Komisję Europejską kompetencjami kluczowymi wyróżnia się umiejętności podstawowe, jak i umiejętności przekrojowe. W skład umiejętności podstawowych wchodzi:

- tworzenie i prawidłowe rozumienie informacji pisemnej
- posługiwanie się językiem obcym (wielojęzyczność)

- rozwijanie i wykorzystywanie myślenia matematycznego
- umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

Z kolei umiejętności o charakterze ogólnym – przekrojowym wyróżniają się tym, że można je wykorzystywać w różnych dziedzinach życia, zarówno zawodowym i/lub prywatnym czy różnych branżach. Stanowią one podstawę do rozwijania pozostałych umiejętności, wchodzą w skład umiejętności przyszłości. Są to umiejętności:

- cyfrowe
- osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się
- obywatelskie
- w zakresie przedsiębiorczości
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego
- w zakresie pracy zespołowej
- zdolność adaptacji do nowych warunków
- przywódcze
- związane z wielokulturowością
- związane z kreatywnością i innowacyjnością

Umiejętności podstawie i przekrojowe wpływają na jakość funkcjonowania w środowisku, edukacyjnym, społecznym, zawodowym.

Z przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. im. Kazimierza Górskiego w Burkacie wynika potrzeba realizacji zajęć z uczniami mających na celu rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, a także potrzeba doskonalenia nauczycieli w kontekście kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się.

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby uczniów:

- rozwijania umiejętności podstawowych: rozwijanie i wykorzystanie myślenia matematycznego, w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- rozwijania umiejętności przekrojowych: uczenia się, pracy zespołowej, myślenia krytycznego, związanych z kreatywnością i innowacyjnością

Wśród preferowanych form rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wśród uczniów znajdują się:

- dodatkowe zajęcia,
- zajęcia realizowane poza lekcjami lub poza szkołą
- realizacja projektów edukacyjnych w szkole
- wycieczki/wyjazdy edukacyjne, które stanowią uzupełnienie treści merytorycznych realizowanych zajęć

Zdaniem dyrektora szkoły głównymi potrzebami uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych u uczniów są:

- potrzeby zwiększenia poziomu koncentracji w klasie
- potrzeby zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej uczniów
- większą otwartość w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- rozwijania wśród uczniów umiejętności wyznaczania celów
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- kształtowanie postaw proekologicznych i rozwój postaw przedsiębiorczych poprzez edukację finansową

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby nauczycieli:

- stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- przygotowanie do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia
- stosowanie aktywizujących metod, narzędzi i form nauczania adekwatnych do realizowanych programów nauczania lub programów studiów oraz możliwości i potrzeb uczniów
- rozwijanie metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby nauczycieli, kadry szkoły w zakresie podnoszenia kompetencji:

- gotowości do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej
- rozwiązywanie problemów danego wieku rozwojowego
- umiejętność zarządzania procesem grupowym
- umiejętność indywidualnego podejścia do ucznia
- umiejętności radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami edukacyjnymi
- umiejętność pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych

Przeciwdziałanie dyskryminacji

Przejawy dyskryminujących zachowań są widoczne w polskim systemie edukacji. Wyniki badania „*Dyskryminacja w szkole – obecność nieusprawiedliwiona*” wskazują, że młodzież nie zna konstruktywnych sposobów reagowania na sytuacje dyskryminacji. Wśród głównych powodów dyskryminacji wymienia się: status materialny, orientację seksualną, nie realizowanie przyjętych norm „kobiecości”, „męskości”, niepełnosprawność, czy też pochodzenie narodowe, etniczne, czy też wygląd nieprzystający do obowiązującego wzorca¹. Stąd też niezwykle istotne jest podejmowanie działań zwiększających świadomość związaną z przeciwdziałaniem dyskryminacji, by kształtować postawy równościowe u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/opiekunów prawnych, a przy tym rozwijać świadomość własnych uprzedzeń i stereotypów zarówno samych uczniów, jak również nauczycieli.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że placówka prowadzi działania uświadamiające mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie kształtowania postaw równościowych u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/prawnych opiekunów, rozwijania świadomości własnych uprzedzeń stereotypów. Szkoła nie współpracuje z żadnym podmiotem zewnętrznym w zakresie zwiększania świadomości nt. działań antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Jednocześnie w placówce identyfikowane są problemy w zakresie dyskryminacji/nietolerancji/stereotypowego podejścia/uprzedzeń wśród uczniów. Dotyczą one w szczególności wyglądu oraz statusu majątkowego.

W związku z tym zachodzi potrzeba wsparcia uczniów w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia ze specjalistami. W celu kompleksowego

¹ „Przeciwdziałanie dyskryminacji w szkole i zapewnienie równego traktowania w edukacji. Podsumowanie konferencji „Równa szkoła – szkoła bez dyskryminacji”, Jan Świerszcz, Warszawa 2015, str. 9.

objęcia wsparciem szkoły, niezbędne jest również włączenie w działania z tego zakresu nauczycieli, ponieważ mają oni znaczący wpływ na kształtowanie się postaw uczniów.

Wśród zapotrzebowania na możliwe, aktywne formy wsparcia w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych u uczniów, nauczycieli wskazano:

- warsztaty i szkolenia
- zajęcia
- projekty edukacyjne

Bariery diagnozowanej grupy

W oparciu o wyniki diagnozy, stwierdzono następujące bariery dotyczące nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie:

- obawa nauczycieli wobec oceny własnych kompetencji i umiejętności
- brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków

Bariery dotyczące uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie skupiały się na:

- trudności z dojazdem do miejsc realizacji projektu
- niechęci do udziału w zajęciach spowodowana brakiem czasu na „kolejne” dodatkowe zajęcia
- niskiej motywacji wynikającej z niskiego poczucia wpływu na proces uczenia się

Bariery dotyczące rodziców/prawnych opiekunów uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie:

- brak dyspozycyjności, z powodu zajęć/obowiązków zawodowych/rodzinnych

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W toku diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie ustalono, że aby zapewnić w placówce realną zmianę, projekt musi przyczynić się przede wszystkim do wyposażenia uczniów w narzędzia, które pozwolą im osiągnąć lepsze oceny, zwiększenia motywacji do nauki wśród uczniów i sposobów wyrażania siebie oraz nastąpić musi wzrost umiejętności wśród uczniów w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami edukacyjnymi, wzrost kompetencji nauczycieli.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie, w kontekście realizacji programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne dostrzeżono:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych: matematycznych, nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii i przekrojowych: umiejętności uczenia się, pracy zespołowej, myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów, związanych z kreatywnością i innowacyjnością
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej, w szczególności w zakresie nauk przyrodniczych, inżynierii, technologii, umiejętności matematycznych, uczenia się uczniów
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli oraz kadry wspierającej i organizującej proces nauczania w zakresie wykorzystania aktywnych form pracy podczas lekcji typu metoda eksperymentu, rozwiązywanie problemów za pomocą narzędzi krytycznego myślenia
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli
- niewystarczające wsparcie nauczycieli poprzez dostęp do indywidualnego wsparcia, umożliwiającego bieżącą analizę prowadzonego procesu dydaktycznego np. w postaci indywidualnego coachingu/superwizji.

Jednocześnie wyniki diagnozy wskazały na konieczność objęcia aktywnymi formami wsparcia zarówno uczniów szkoły, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, jak również nauczycieli, rodziców.

W toku diagnozy ustalono, iż aby uzyskać jak najlepszy efekt działań projektowych działaniami w projekcie należy objąć szacunkowo minimum: 6 nauczycieli oraz 56 uczniów w tym min. 24 uczniów z SPE, a także 20 rodziców/opiekunów prawnych, w związku z tym rekomenduje się poniższe formy wsparcia.

Dla nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie:

- warsztaty dla nauczycieli w zakresie funkcjonowania ucznia w klasie ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania umiejętności uczenia się w kontekście edukacji włączającej - warsztaty mające na celu stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych takich jak: uczenia się, pracy zespołowej. Zaleca się aby w ramach warsztatów zapoznano nauczycieli z narzędziami do krytycznego myślenia i analizowania danych, ułatwiającymi nauczycielowi prowadzenie zajęć. Warsztaty powinny obejmować zakresem doskonalenie umiejętności wykorzystania doświadczeń i metod aktywizujących uczniów w procesie nauczania. Wsparcie powinno być prowadzone również w kontekście edukacji włączającej (w odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), z uwzględnieniem oddziaływania na rzecz kształtowania postaw antydyskryminacyjnych w szkole oraz higieny cyfrowej - szacowana liczba nauczycieli – 4
- warsztaty dla nauczycieli z eksperymentu z wykorzystaniem TOC jako narzędzia edukacji włączającej, zawierające moduł antydyskryminacyjny - szacowana liczba nauczycieli – 5
- nauczyciele powinni mieć także możliwość wsparcia w postaci coachingu/ superwizji co pozwoli na wymianę doświadczeń między nauczycielem a ekspertem. Nauczyciele będą mogli otrzymać konstruktywne informacje zwrotne od ekspertów, w bezpiecznych, komfortowych warunkach.

Dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Burkacie:

- warsztatów w zakresie umiejętności uczenia się i kompetencji kluczowych z elementarni edukacji włączającej - uczniowie potrzebują w głównej mierze wsparcia w kształtowaniu kompetencji kluczowych, przekrojowych wynikających z ich potrzeb, w tym um. uczenia się, pracy zespołowej, krytycznego myślenia i kształtowania postaw równościowych. Zajęcia powinny nawiązywać, poprzez odpowiedni moduł, do działań

przeciwdziałających dyskryminacji w szkole, poprzez kształtowanie odpowiednich postaw opartych na tolerancji, szacunku, akceptacji różnorodności (szacowana liczba uczniów- 32

- Warsztaty eksperymentalne dla uczniów w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii z elementami edukacji włączającej (w wariacie rozwijającym i wyrównawczym). Warsztaty powinny zawierać moduł antydyskryminacyjny.- szacowana liczba uczniów 56

Uczniowie szkoły powinni mieć zapewnione wsparcie w postaci rozwijania łącznie umiejętności podstawowych i umiejętności przekrojowych, z położeniem nacisku na rozwijanie tych umiejętności w sposób praktyczny i doświadczalny

- Zajęcia matematyczne dla uczniów rozwijające i wyrównawcze z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC i elementy edukacji finansowej – szacowana liczba uczniów 56
- realizacji projektów edukacyjnych, umożliwiających wzięcie odpowiedzialności za cały proces i efekty działania, gdzie uczniowie sami określają problematykę i zakres tematyczny – minimum 1 projekt
- interdyscyplinarne wyjazdy edukacyjne w obszarze ekologii i zmian klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem umiejętności podstawowych i przekrojowych – szacowana liczba uczniów 30 .

Dla rodziców/opiekunów prawnych:

- Warsztaty w zakresie zwiększania świadomości nt. przeciwdziałania dyskryminacji, w kontekście kształtowania postaw otwartości, rozwijania świadomości nt. uprzedzeń, stereotypów - szacowana liczba rodziców 20.

29.04.2024
DYREKTOR
Szkoły Podstawowej
im. Kazimierza Górskiego
w Burakowie
mgr Małgorzata Lorkowska

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis Dyrektora szkoły

2024 -04- 30

WÓJT
Miroslaw Zieliński

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 57/2024
Wójta Gminy Działdowo
z dnia 30 kwietnia 2024 r.

DIAGNOZA POTRZEB

**Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie na potrzeby diagnozy zapotrzebowania
placówki na wsparcie EFS+ w ramach konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24**

Spis treści

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY	3
Wykorzystane metody badań	4
Zastosowane narzędzia badawcze	4
I. INFORMACJE O SZKOLE.....	5
Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły	5
Oferta wsparcia uczniów	6
Projekty realizowane przez szkołę	8
II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ	9
Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie	9
Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Ireny Sendlerowej w Ruszkowie	10
III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY	11
Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli.....	11
Edukacja włączająca.....	13
Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe	15
Przeciwdziałanie dyskryminacji	17
Bariery diagnozowanej grupy	19
VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE	19

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY

Celem i zakresem diagnozy zapotrzebowania na wsparcie było ustalenie potrzeb uczniów, nauczycieli w obszarze tworzenia warunków dla realizacji programów rozwojowych w zakresie kształcenia ogólnego, w tym w zakresie edukacji włączającej. Potrzeby rozpatrywane były w odniesieniu do nauczycieli i uczniów, co pozwoli na adekwatne dopasowanie oferowanego wsparcia.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”, a także regulaminu konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24 dotyczącego projektów złożonych w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027, Oś priorytetowa 6 Edukacja i kompetencje EFS+, działanie 6.3 Edukacja ogólnokształcąca, Cel szczegółowy f: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych uczniów i nauczycieli, a także indywidualnego zapotrzebowania na wsparcie.

Wyniki diagnozy przyczynią się do opracowania, w ramach projektu edukacyjnego, wsparcia dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie.

Wykorzystane metody badań

Do diagnozy szkoły zastosowano ankietowanie. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza pozwoliła na opracowanie wyników diagnozy potrzeb szkoły. Dodatkowo, aby pogłębić informacje na temat placówki, przeprowadzono konsultacje/wywiad z Dyrektorem szkoły. Zastosowano również analizę danych zastanych, w szczególności informacji zawartych na stronie internetowej szkoły.

Zastosowane narzędzia badawcze

Do przeprowadzenia diagnozy potrzeb szkoły wykorzystano kwestionariusz ankiety (narzędzie badawcze). Który składał się z 3 części, zawierających zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Pierwsza część dotyczyła danych liczbowych nt. uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz nauczycieli. W drugiej części kwestionariusza ankiety znalazły się pytania dotyczące szczególnych potrzeb uczniów i nauczycieli w zakresie kształcenia i wychowania, w tym w kontekście rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz edukacji włączającej i kształtowania podstaw antydyskryminacyjnych. Trzecia część kwestionariusza ankiety zawierała pytania zamknięte (z podaną kafeterią odpowiedzi) i półotwarte które dotyczyły m.in. niezbędnych pożądaných kompetencji rady pedagogicznej i wsparcia nauczycieli w pracy w szkole, mocnych i słabych stron placówki, a także uszczegółowienia potrzeb uczniów, a także potencjalnych barier uczestników projektu. Wykorzystano również dyspozycje do wywiadu swobodnego, którego celem było dopełnienie informacji zawartych w ankiecie.

I. INFORMACJE O SZKOLE

Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej jest szkołą publiczną, dla której organ prowadzący stanowi Gmina Działdowo. Nadzór pedagogiczny nad szkołą sprawuje Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty.

W październiku 2023r. szkole zostało uroczyscie nadane imię: Ireny Sendlerowej i przekazanie sztandaru. Szkoła Podstawowa w Ruszkowie jest szkołą wiejską, która kształci obecnie ok. 65 uczniów. Placówka dba o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży i realizuje założenia ustawy o systemie oświaty.

Podstawowa działalność edukacyjna związana z prowadzeniem szkoły wspierana jest poprzez organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, które mogą rozwijać ich pasje i zainteresowania, a także sprzyjają kształtowaniu postaw związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego.

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie współpracuje z podmiotami z otoczenia lokalnego, dzięki czemu buduje sieć wsparcia, a także promuje społeczne i lokalne inicjatywy. Szkoła Podstawowa w Ruszkowie współpracuje z biblioteką wiejską i z Gminnym Ośrodkiem Kultury w ramach integracji społeczności szkolnej ze środowiskiem lokalnym.

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie udziela również wsparcia rodzicom uczniów, którzy się w niej kształcą. Współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów najczęściej w formie: warsztatowej, spotkań z rodzicami, indywidualnych konsultacji. Przedmiotem wsparcia rodziców uczniów ze Szkoły Podstawowej w Ruszkowie są najczęściej:

- trudności wychowawcze
- wsparcie w sytuacjach traumatycznych/trudnych,
- konfliktach dziecka z rówieśnikami.

Dyrektor szkoły dostrzegają potrzebę dodatkowych działań w tym zakresie , w tym zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych uczniów w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym zakresie oraz motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ramach projektu. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że rodzice/opiekunowie prawni potrzebują

wsparcia przy oddziaływaniach wychowawczych i wspierania w sytuacjach trudnych. Wśród realizacji aktywnych form wsparcia rodziców znalazły się: m.in. spotkania warsztatowe (w szczególności w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych).

Oferta wsparcia uczniów

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie prowadzi zajęcia wspierające uczniów w procesie edukacyjnym i wychowawczym, a także w przezwyciężaniu trudności, w tym w ramach edukacji włączającej. W szkole pracuje trzech specjalistów (2 kobiety, 1 mężczyzna) z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej: pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, logopeda.

Pedagog szkolny pracuje z dziećmi, młodzieżą oraz wychowawcami szkolnymi. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej według indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzi badania i diagnozy indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów a także określa predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania uczniów w celu znalezienia przyczyn trudności w funkcjonowaniu i nauce poprzez badanie możliwości psychofizycznych. Dokonuje diagnoz sytuacji wychowawczych w szkole i podejmuje działania mające na celu profilaktykę uzależnień i innych częstych problemów dotyczących dzieci i młodzież. W sytuacjach koniecznych prowadzi interwencje i działania mediacyjne, a w sytuacjach kryzysowych udziela różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów. Współpracuje z nauczycielami i rodzicami w rozwijaniu możliwości, uzdolnień i predyspozycji indywidualnych uczniów, wspiera wychowawców i nauczycieli w udzielaniu pomocy pedagogicznej i rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych oraz potrzeb uczniów, w tym również określa źródła niepowodzeń edukacyjnych uczniów i analizuje bariery utrudniające im funkcjonowanie w szkole. W szkole wsparcia dzieciom i młodzieży udziela również **pedagog specjalny**, który odgrywa szczególnie ważną rolę w kontekście realizacji założeń edukacji włączającej w szkole.

Uczniowie, którzy borykają się z trudnościami z wymową, mogą skorzystać w szkole ze wsparcia **logopedy**, który diagnozuje i wspiera w pokonywaniu różnych zaburzeń mowy, takich jak wady wymowy, trudności w czytaniu i pisaniu, czy zaburzenia komunikacji językowej. Na zajęciach logopedycznych uczniowie wykonują ćwiczenia artykulacyjne. Logopeda prowadzi podczas terapii także pracę nad usuwaniem wad wymowy, ćwiczenia oddechowe i fonacyjne, ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej i wyrazowej.

Uczniowie potrzebujący wsparcia **psychologicznego** w szkole mogą liczyć na pomoc specjalisty w: rozpoznawaniu własnego potencjału, pracy nad deficytami rozwojowymi, diagnozie trudności emocjonalnych, w postaci rozmowy/spotkania w razie bieżących potrzeb, a także przeciwdziałaniu niepowodzeniom szkolnym, podejmowaniu działań mediacyjnych w sprawach wychowawczych, organizacji zajęć indywidualnych i grupowych, zajęć warsztatowych. Szkoła oferuje również wsparcie psychologa szkolnego dla rodziców uczniów w zakresie: indywidualnych rozmów, udzielania porad i konsultacji w sprawach wychowawczych, udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach, w tym kierowaniu rodziców do specjalistycznych placówek, a także udzielania informacji nt. rozwoju dziecka i jego postępów.

Szkoła wychodzi naprzeciw potrzebom dzieci związanym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi m.in. w zakresie **zaburzeń integracji sensorycznej (SI)**. W związku z pojawiającymi się potrzebami dzieci i młodzieży, dyrekcja szkoły planuje zatrudnienie specjalisty: terapeuty integracji sensorycznej. Dzięki temu będzie możliwe wsparcie uczniów w ramach SI. Przez regularne sesje terapeutyczne, dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej będą mogły poprawić swoje zdolności przetwarzania i reagowania na bodźce sensoryczne, co będzie prowadzi do lepszej integracji sensorycznej i poprawy ich funkcjonowania w życiu codziennym.

W szkole prowadzone są poniższe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów:

- harcerstwo
- szkolne koło PCK
- szkolne koło LOK

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone są poniższe formy wsparcia:

- zajęcia z edukacji włączającej
- zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W Szkole Podstawowej im Ireny Sendlerowej w Ruszkowie podczas zajęć lekcyjnych obowiązuje dostosowanie wsparcia adekwatnie do wymagań uczniów i indywidualizacja pracy. Uczniowie posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują wsparcie w postaci zajęć rewalidacyjnych. Jednocześnie warto zauważyć, że istnieje zapotrzebowanie na dodatkowe wsparcie, w tym dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi.

Projekty realizowane przez szkołę

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie realizuje projekty, w tym w ramach dofinansowań z Unii Europejskiej, programy rządowe. Dzięki takim inicjatywom wsparcie otrzymują zarówno nauczyciele jak i uczniowie.

Szkoła Podstawowa w Ruszkowie bierze udział w programie rządowym „Aktywna Tablica”, dzięki któremu dwie sale lekcyjne wyposażono w nowoczesne monitory interaktywne, dzięki którym zajęcia lekcyjne prowadzone są w oparciu o technologię informacyjno - komunikacyjną. Głównym celem Programu jest umożliwienie wykorzystania w procesie dydaktycznym nowoczesnych pomocy dydaktycznych, wybranych przez szkoły zgodnie z ich zdefiniowanymi potrzebami oraz podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli przez zmianę sposobu myślenia o możliwościach wykorzystania nowych technologii co umożliwi zapewnienie wysokiej jakości edukacji. Realizacja projektu obejmuje wszystkie oddziały szkoły oraz nauczane przedmioty.

Uczniowie i nauczyciele szkoły biorą również udział w ogólnopolskich projektach np.:

- „Wszystkie dzieci zbierają elektrościece”
- „Kubusiowi Przyjaciele Natury”
- „Akademia Bezpiecznego Puchatka”
- „Dziel się uśmiechem”
- „Ratujemy i Uczymy Ratować”
- Program edukacyjny „Psie lekcje”
- Program edukacyjny „Jedź owoce i warzywa”
- Program edukacyjny „Trzymaj formę”
- Program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”
- Program edukacyjny „Dziel się uśmiechem”
- Ogólnopolska Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł”

W szkole organizowane są liczne przedsięwzięcia, mające na celu dostarczeniu uczniom możliwości rozwoju poznawczego w aktywnej formie. Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie wzięli udział w przedsięwzięciu „Poznaj Polskę” dofinansowanym w 80% przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Uczniowie brali udział w wycieczkach, mających na celu poznanie środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii i osiągnięć polskiej nauki. Szkołę Podstawową w Ruszkowie wyróżnia szeroka

aktywność kadry nauczycielskiej i angażowanie uczniów w różnorodne akcje tematyczne, w tym w zakresie kształtowania postaw proekologicznych (poprzez konferencje, organizację akcji tematycznych typu: *Dokarmiamy ptaki*, *Żywe ogrody w naszych klasach*, *Tropy zwierząt*, *Sprzątamy dla Polski* itp.). Jednocześnie zachodzi potrzeba utrwalania postaw proekologicznych i zgłębienia wiedzy wśród uczniów nt. zrównoważonego rozwoju, w kontekście przygotowania się do przyszłości i ugruntowywania postaw w codziennym życiu.

II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie

W Szkole Podstawowej im. Ireny Sendlerowej kształci się obecnie (04.2024r.) 65 uczniów (32 dziewczęta, 33 chłopców), z czego 14 uczniów posiada specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe (5 dziewcząt, 9 chłopców). Zdaniem dyrekcji szkoły szacunkowo, 20% uczniów pochodzi z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Szacunkowo 15% rodziców uczniów korzysta ze wsparcia pomocy społecznej. Wszyscy uczniowie pochodzą z obszarów wiejskich, zaś ok. 37% dojeżdża do szkoły.

Tabela nr 1 dane nt. liczebności uczniów Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie

Liczba uczniów i oddziałów (stan na kwiecień 2024r.)	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM
klasy I	4	4	8
klasy II	2	4	6
klasy III	5	3	8
klasy IV	6	5	11
klasy V	5	10	15
klasy VI	4	4	8
klasy VII	2	1	3
klasy VIII	4	2	6
SUMA	32	33	65

źródło: opracowanie własne

Do szkoły uczęszcza 1 uczeń z niepełnosprawnością.

Poniższa tabela prezentuje wyniki z egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym: 2021/2022, 2022/2023.

Tabela nr 2 Wyniki egzaminów uczniów Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie

DIAGNOZA POTRZEB

Rok szkolny	j. polski	matematyka	j. angielski
2021/2022	61%	59%	65%
2022/2023	60%	42%	43%

źródło: opracowanie własne

W szkole kształcą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, a ich potrzeba objęcia wsparciem psychologiczno-pedagogicznym wynika najczęściej z:

- zaburzeń zachowania lub emocji – 3
- z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych – 13
- z choroby przewlekłej – 3
- z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych – 1
- z niepowodzeń edukacyjnych – 8
- z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi - 5

W szkole funkcjonuje jeden oddział angażujący pracę nauczyciela wspomagającego. Szkoła nie posiada oddziałów integracyjnych.

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Ireny Sendlerowej w Ruszkowie

W placówce zatrudnionych jest ogółem 16 nauczycieli, w tym 3 mężczyzn i 13 kobiet. Zdecydowaną większość stanowią nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego: nauczyciel dyplomowany – 13 nauczycieli. Wśród pedagogów znajduje się 2 nauczycieli ze stopniem nauczyciela mianowanego i 1 nauczycieli początkujący/stażysta. Połowa kadry nauczycielskiej jest w wieku powyżej 50 r.ż. Wśród kadry pedagogicznej pracuje 2 nauczycieli nauczania początkowego (same kobiety) i 3 specjalistów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. W szkole nie jest zatrudniony żaden nauczyciel z niepełnosprawnością.

Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi własne kwalifikacje. Wśród zdiagnozowanych, preferowanych form doskonalenia zawodowego znalazły się:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne)

- indywidualne formy wsparcia typu superwizje

Nauczyciele ze Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie potrzebują poszerzenia swoich kompetencji i kwalifikacji poprzez szkolenia z zakresu pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, a także wsparcia uczniów w zakresie radzenia sobie z regulacją emocji.

W opinii dyrektora szkoły kluczowymi kompetencjami nauczycieli, które powinny być rozwijane biorąc pod uwagę zwiększenie jakości kształcenia w placówce są:

- gotowość do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej
- umiejętność kreowania sytuacji wzbudzających motywację wewnętrzną uczniów
- umiejętności radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami edukacyjnymi
- praca metodami aktywizującymi grupę

Dodatkowo dyrektor szkoły dostrzega potrzebę wsparcia nauczycieli placówki w:

- przygotowaniu do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej,
- dostępie do form wsparcia typu: coaching, tutoring, mentoring, superwizje
- pogłębienia wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie kształtowania u uczniów postaw tolerancji, szacunku względem różnorodności, w zakresie działań antydyskryminacyjnych w szkole

III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY

Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli

Szkoła wymaga stworzenia odpowiednich warunków do pełnej realizacji programów rozwojowych, w szczególności w zakresie:

- wsparcia uczniów w obszarze kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych

- tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, zarówno w zakresie przygotowania nauczycieli, realizacji zajęć dodatkowych dla uczniów,
- wsparcia nauczycieli w zakresie kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się zgodnie z ZSU 2030
- działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, skierowanych do uczniów, nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych

W placówce zdiagnozowano następujące problemy:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, w szczególności umiejętności uczenia się, matematycznych, w zakresie technologii i inżynierii, krytycznego myślenia, pracy zespołowej.
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadre pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej, w szczególności uczenia się uczniów z SPE, umiejętności matematycznych,
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli w zakresie kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych, w tym w kontekście edukacji włączającej i pracy z uczniem z SPE
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli
- niewystarczający rodzaj aktywnego wsparcia rodziców w kontekście zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy, motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji, zainteresowań
- niewystarczające działania na rzecz kształtowania postaw proekologicznych wśród uczniów oraz włączania edukacji finansowej w praktyczne kształcenie uczniów, tak by rozwijali postawy przedsiębiorcze
- wyzwania edukacyjne uczniów w zakresie nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych,
- wyzwania edukacyjne uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej,
- wyzwania w zakresie braku nawyków zdrowego funkcjonowania wśród uczniów, w tym pod kątem odpowiedniej diety, aktywności fizycznej.

Analiza słabych stron funkcjonowania szkoły wskazuje na konieczność podniesienia jakości edukacji, w tym edukacji włączającej. Nauczyciele wymagają wsparcia w możliwościach nabywania kompetencji do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach kształcenia. Posiadane zasoby szkoły w tym zakresie są niewystarczające, a nauczyciele potrzebują przeszkolenia z włączających metod nauczania aby umożliwić uczniom zdobywanie wiedzy w dostępnym i efektywnym sposób.

W opinii dyrektora szkoły głównymi obszarami, które wymagają rozwijania w Szkole Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie są:

- kompetencje kluczowe i umiejętności podstawowe, przekrojowe możliwe do wykorzystania w różnych dziedzinach życia u uczniów (zawodowym, prywatnym, w różnych branżach)
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym realizację zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów z SPE
- podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- promowanie pozytywnego wizerunku nauczyciela
- aktywne wsparcie rodzin uczniów poprzez warsztaty z zakresu kompetencji wychowawczych i zwiększania świadomości nt. działań antydyskryminacyjnych

Edukacja włączająca

Edukacja włączająca wymaga od nauczyciela umiejętności pracy w zróżnicowanej klasie. Zakłada włączanie w proces kształcenia wszystkich uczniów biorąc pod uwagę ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe i edukacyjne. Wymaga to od nauczyciela wysokich kompetencji i nieustannego doksztalcania się, w szczególności w zakresie doboru odpowiednich metod i form nauczania adekwatnie dopasowanych do potrzeb uczniów. Edukacja włączająca zakłada również współpracę całego zespołu nauczycielskiego i specjalistów zatrudnionych w szkole. Niezbędna jest również efektywna i wzmocniona współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Edukacja włączająca uwzględnia szeroki wachlarz różnorodnych potrzeb uczniów. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2018 roku potrzeba objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia wynika w szczególności z:

- niepełnosprawności

- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- szczególnych uzdolnień
- specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

Przeprowadzona diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie wskazuje na konieczność tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, z uwagi na specyficzne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, a także na konieczność podnoszenia i aktualizacji posiadanych przez kadrę dydaktyczną kwalifikacji, kompetencji i umiejętności związanych z realizacją indywidualnego podejścia do uczniów szkoły. Zasoby szkoły nie wystarczają w pełni na realizację wszystkich specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wśród uczniów.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole w ramach tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, prowadzone jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w postaci:

- zajęcia z zakresu psychologiczno-pedagogicznego
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- zajęcia logopedyczne
- terapia pedagogiczna

Uczniowie z SPE otrzymują zindywidualizowane podejście, a podczas lekcji obowiązują zasady dostosowania wymagań do możliwości uczniów z SPE i indywidualizacja pracy z uczniem. Z kolei uczniowie z niepełnosprawnością otrzymują wsparcie w postaci zajęć

rewalidacyjnych. W Szkole Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie w kontekście edukacji włączającej dostępne są pomoce dydaktyczne, narzędzia terapeutyczne, programy komputerowe. Jednocześnie dostrzeżono, że oddziaływania prowadzone przez szkołę wymagają poszerzenia o dodatkowe wsparcie dla uczniów ze SPE.

Wyniki diagnozy **potrzeb uczniów** wskazują na

Uczniowie potrzebują dostępu do:

- organizacji zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi
- dowozu/dojazdu

Wyniki diagnozy potrzeb nauczycieli w kontekście pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych dotyczą udziału:

- w szkoleniach w zakresie: rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych na przykładzie umiejętności matematycznych w kontekście edukacji włączającej, w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych w tym w kontekście edukacji włączającej i poszerzenia wiedzy nt. dyskryminacji w środowisku szkolnym
- udziału w superwizjach

Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe

Zgodnie ze zaktualizowanymi przez Komisję Europejską kompetencjami kluczowymi wyróżnia się umiejętności podstawowe, jak i umiejętności przekrojowe. W skład umiejętności podstawowych wchodzi:

- tworzenie i prawidłowe rozumienie informacji pisemnej
- posługiwanie się językiem obcym (wielojęzyczność)
- rozwijanie i wykorzystywanie myślenia matematycznego
- umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

Z kolei umiejętności o charakterze ogólnym – przekrojowym wyróżniają się tym, że można je wykorzystywać w różnych dziedzinach życia, zarówno zawodowym i/lub prywatnym czy

różnych branżach. Stanowią one podstawę do rozwijania pozostałych umiejętności, wchodzą w skład umiejętności przyszłości. Są to umiejętności:

- cyfrowe
- osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się
- obywatelskie
- w zakresie przedsiębiorczości
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego
- w zakresie pracy zespołowej
- zdolność adaptacji do nowych warunków
- przywódcze
- związane z wielokulturowością
- związane z kreatywnością i innowacyjnością

Umiejętności podstawowe i przekrojowe wpływają na jakość funkcjonowania w środowisku, edukacyjnym, społecznym, zawodowym.

Z przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie wynika potrzeba realizacji zajęć z uczniami mających na celu rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, a także potrzeba doskonalenia nauczycieli w kontekście kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się.

Wśród preferowanych form rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wśród uczniów znajdują się: dodatkowe zajęcia, realizacja projektów edukacyjnych w szkole, wycieczki/wyjazdy edukacyjne, które stanowią uzupełnienie treści merytorycznych realizowanych zajęć.

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby uczniów:

- rozwijania umiejętności podstawowych: matematycznych (w celu wyrównywania i rozwijania zagadnień), umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, by w praktyczny sposób móc wykorzystać zdobytą wiedzę
- rozwijania umiejętności przekrojowych: uczenia się, pracy zespołowej, krytycznego myślenia, kreatywności i innowacyjności

DIAGNOZA POTRZEB

- udział w wyjazdach edukacyjnych
- realizowania projektów edukacyjnych w zakresie wybranej przez siebie tematyki
- kształtowanie postaw proekologicznych i rozwój postaw przedsiębiorczych poprzez edukację finansową

Zdaniem dyrektora szkoły głównymi potrzebami uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych u uczniów są:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zwiększenia poziomu koncentracji w klasie
- zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej uczniów
- większej otwartości w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- rozwijania umiejętności posługiwania się metodami eksperymentalnymi
- zwiększenia wśród uczniów świadomości lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturalnego
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- rozwijania umiejętności w ramach edukacji finansowej

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby nauczycieli:

- stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- przygotowanie do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia (wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, premiujące samodzielność i kreatywność ucznia)
- rozwijanie umiejętności podnoszenia kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej uczniów
- rozwijanie metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów – poprzez zajęcia rozwijające kreatywność u uczniów

Przeciwdziałanie dyskryminacji

Przejawy dyskryminujących zachowań są widoczne w polskim systemie edukacji. Wyniki badania „*Dyskryminacja w szkole – obecność nieusprawiedliwiona*” wskazują, że młodzież nie

zna konstruktywnych sposobów reagowania na sytuacje dyskryminacji. Wśród głównych powodów dyskryminacji wymienia się: status materialny, orientację seksualną, nie realizowanie przyjętych norm „kobiecości”, „męskości”, niepełnosprawność, czy też pochodzenie narodowe, etniczne, czy też wygląd nieprzystający do obowiązującego wzorca¹. Stąd też niezwykle istotne jest podejmowanie działań zwiększających świadomość związaną z przeciwdziałaniem dyskryminacji, by kształtować postawy równościowe u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/opiekunów prawnych, a przy tym rozwijać świadomość własnych uprzedzeń i stereotypów zarówno samych uczniów, jak również nauczycieli.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że placówka prowadzi działania uświadamiające mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie kształtowania postaw równościowych u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/prawnych opiekunów, rozwijania świadomości własnych uprzedzeń stereotypów. Działania uświadamiające realizowane są poprzez założenia programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły. Szkoła nie współpracuje z żadnym podmiotem zewnętrznym w zakresie zwiększania świadomości nt. działań antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Jednocześnie w placówce identyfikowane są sporadycznie problemy w zakresie dyskryminacji/nietolerancji/stereotypowego podejścia/uprzedzeń wśród uczniów. Dotyczą one w szczególności: niepełnosprawności, wyglądu.

W związku z tym, mimo prowadzonych dotychczas działań, zachodzi potrzeba wzmocnienia wsparcia uczniów w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia ze specjalistami. W celu kompleksowego objęcia wsparciem szkoły, niezbędne jest również włączenie w działania z tego zakresu nauczycieli, ponieważ mają oni znaczący wpływ na kształtowanie się postaw uczniów, a także konieczne jest podniesienie wiedzy rodziców w tym zakresie. Wśród możliwych, aktywnych form wsparcia w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych u uczniów, nauczycieli zdiagnozowano: warsztaty, szkolenia, zajęcia, konsultacje. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zachodzi potrzeba zwiększenia wiedzy z tego zakresu, umiejętność diagnozy występowania zjawiska oraz wyposażenie w umiejętności prawidłowych oddziaływań profilaktycznych. Z wśród uczniów widoczna jest potrzeba kontynuacji działań profilaktycznych i kształtowania postawy tolerancji wobec różnorodności. W opinii dyrektora

¹ „Przeciwdziałanie dyskryminacji w szkole i zapewnienie równego traktowania w edukacji. Podsumowanie konferencji „Równa szkoła – szkoła bez dyskryminacji”, Jan Świerszcz, Warszawa 2015, str. 9.

szkoły zachodzi potrzeba zaangażowania rodziców/prawnych opiekunów w zakresie działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, a także zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w zakresie realizacji działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w ramach projektu w szkole.

Bariery diagnozowanej grupy

W oparciu o wyniki diagnozy, stwierdzono następujące bariery dotyczące nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie:

- brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków

Bariery dotyczące uczniów Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie skupiały się na:

- trudności z dojazdem do miejsc realizacji projektu
- niskiej motywacji wynikająca z niskiego poczucia wpływu na proces uczenia się

Bariery dotyczące rodziców/prawnych opiekunów uczniów:

- brak dyspozycyjności, z powodu zajęć/obowiązków zawodowych/rodzinnych.

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W toku diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Ruszkowie ustalono, że aby zapewnić w placówce realną zmianę, projekt musi przyczynić się przede wszystkim do wyposażenia uczniów w narzędzia, które pozwolą im osiągnąć lepsze oceny, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, zwiększenia motywacji do nauki wśród uczniów i sposobów wyrażania siebie, zwiększenia wachlarza stosowanych metod w zakresie stosowanej metodyki, zwiększenia chęci wśród uczniów do nauki oraz nastąpić musi wzrost kompetencji nauczycielskich i umiejętności wśród uczniów w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami edukacyjnymi. Nauczyciele placówki powinni mieć poczucie, że biorą udział w specjalistycznym programie podnoszącym ich kompetencje.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w Szkole w kontekście realizacji programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne dostrzeżono:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych: matematycznych, umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii i przekrojowych: uczenie się, praca zespołowa, krytyczne myślenia, kreatywność i innowacyjność
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej,
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i wykorzystywania aktywnych metod
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli
- niewystarczający rodzaj aktywnego wsparcia rodziców w kontekście zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie wspierania umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy związane z dyskryminacją,

Jednocześnie wyniki diagnozy wskazały na konieczność objęcia aktywnymi formami wsparcia zarówno uczniów szkoły, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, jak również nauczycieli i rodziców.

W toku diagnozy ustalono, iż aby uzyskać jak najlepszy efekt działań projektowych działaniami w projekcie należy objąć szacunkowo minimum: 7 nauczycieli oraz 32 uczniów (w tym minimum 13 uczniów z SPE) , a także 10 rodziców/opiekunów prawnych.

W związku z tym rekomenduje się poniższe formy wsparcia.

Dla nauczycieli Szkoły:

- Warsztaty dla nauczycieli w zakresie funkcjonowania ucznia w klasie ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania umiejętności uczenia się w kontekście edukacji włączającej.

Warsztaty te powinny mieć na celu stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych. Zaleca się aby w ramach warsztatów zapoznano nauczycieli z narzędziami do krytycznego myślenia i analizowania danych, ułatwiającymi nauczycielowi prowadzenie zajęć. Warsztaty powinny obejmować zakresem doskonalenie umiejętności wykorzystania

doświadczeń i metod aktywizujących uczniów w procesie nauczania. Wsparcie to powinno być prowadzone w kontekście edukacji włączającej, z uwzględnieniem elementów dot. niedyskryminacji w szkole, wraz z dodatkowym modulem w zakresie higieny cyfrowej. Szacowana liczba – 4 nauczycieli.

- coaching/ superwizje dla nauczycieli -co pozwoli na wymianę doświadczeń między nauczycielem a ekspertem. Nauczyciele będą mogli otrzymać konstruktywne informacje zwrotne od ekspertów, otrzymania informacji zwrotnej w kierunku rozwojowym. szacowana liczba nauczycieli
- Warsztaty dla nauczycieli z eksperymentu (w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii) z wykorzystaniem TOC w kontekście edukacji włączającej. Warsztat uwzględni moduły: antydyskryminacyjny i w zakresie edukacji włączającej. Tak aby nauczyciele mieli możliwość poznania narzędzi TOC i możliwości ich wykorzystania podczas zajęć z uczniami, w tym dopasowania do uczniów z SPE - szacowana liczba – 4 nauczycieli

Dla uczniów Szkoły Podstawowej:

- Warsztaty dla uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i kompetencji kluczowych z elementami edukacji włączającej . Warsztaty powinny zawierać moduł/blok dotyczący przeciwdziałania dyskryminacji, postaw równościowych. Szacowana liczba-16 uczniów
- Warsztaty eksperymentalne dla uczniów w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z modulem dot. niedyskryminacji. Szacowana liczba -32 uczniów
Uczniowie szkoły powinni mieć zapewnione wsparcie w postaci rozwijania łącznie umiejętności podstawowych i umiejętności przekrojowych, z położeniem nacisku na rozwijanie tych umiejętności w sposób praktyczny i doświadczalny
- Zajęcia matematyczne - rozwijające i wyrównawcze z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z elementami edukacji finansowej - szacowana liczba- 32 uczniów.
- realizacji projektów edukacyjnych, umożliwiających wzięcie odpowiedzialności za cały proces i efekty działania, gdzie uczniowie sami określają problematykę i zakres tematyczny, szacowana liczba: według potrzeb - minimum 1 projekt edukacyjny.

DIAGNOZA POTRZEB

- Interdyscyplinarne wyjazdy edukacyjne w obszarze ekologii i zmian klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem umiejętności podstawowych i przekrojowych- szacowana liczba -15 uczniów.

Dla rodziców/opiekunów prawnych:

- Warsztaty w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy oraz w z zakresie możliwości wspierania dziecka, które doświadcza wykluczenia/dyskryminacji w grupie. – szacowana liczba 10 rodziców/opiekunów prawnych

29.04.2024
.....
Dyrektor Szkoły
mgr Małgorzata Szymańska

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis Dyrektora szkoły

2024 -04- 3 0

WÓJT
Miroslaw Zielinski
.....

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 57/2024
Wójta Gminy Działdowo
z dnia 30 kwietnia 2024 r.

DIAGNOZA POTRZEB

**Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie na potrzeby diagnozy zapotrzebowania
placówki na wsparcie EFS+ w ramach konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24**

Spis treści

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY.....	3
Wykorzystane metody badań.....	4
Zastosowane narzędzia badawcze	4
I. INFORMACJE O SZKOLE.....	5
Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły.....	5
Oferta wsparcia uczniów	6
Projekty realizowane przez szkołę	8
II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ	9
Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie	9
Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Adama Mickiewicza w Uzdowie	10
III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY	12
Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli.....	12
Edukacja włączająca	14
Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe	16
Przeciwdziałanie dyskryminacji	18
Bariery diagnozowanej grupy	19
VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE	20

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY

Celem i zakresem diagnozy zapotrzebowania na wsparcie było ustalenie potrzeb uczniów, nauczycieli w obszarze tworzenia warunków dla realizacji programów rozwojowych w zakresie kształcenia ogólnego, w tym w zakresie edukacji włączającej. Potrzeby rozpatrywane były w odniesieniu do nauczycieli i uczniów, co pozwoli na adekwatne dopasowanie oferowanego wsparci.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”, a także regulaminu konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24 dotyczącego projektów złożonych w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027, Oś priorytetowa 6 Edukacja i kompetencje EFS+, działanie 6.3 Edukacja ogólnokształcąca, Cel szczegółowy f: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych uczniów i nauczycieli, a także indywidualnego zapotrzebowania na wsparcie.

Wyniki diagnozy przyczynią się do opracowania, w ramach projektu edukacyjnego, wsparcia dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie.

Wykorzystane metody badań

Do diagnozy szkoły zastosowano ankietowanie. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza pozwoliła na opracowanie wyników diagnozy potrzeb szkoły. Dodatkowo, aby pogłębić informacje na temat placówki, przeprowadzono konsultacje/wywiad z Dyrektorem szkoły. Zastosowano również analizę danych zastanych, w szczególności informacji zawartych na stronie internetowej szkoły.

Zastosowane narzędzia badawcze

Do przeprowadzenia diagnozy potrzeb szkoły wykorzystano kwestionariusz ankiety (narzędzie badawcze). Który składał się z 3 części, zawierających zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Pierwsza część dotyczyła danych liczbowych nt. uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz nauczycieli. W drugiej części kwestionariusza ankiety znalazły się pytania dotyczące szczególnych potrzeb uczniów i nauczycieli w zakresie kształcenia i wychowania, w tym w kontekście rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz edukacji włączającej i kształtowania podstaw antydyskryminacyjnych. Trzecia część kwestionariusza ankiety zawierała pytania zamknięte (z podaną kafeterią odpowiedzi) i półotwarte które dotyczyły m.in. niezbędnych pożądaných kompetencji rady pedagogicznej i wsparcia nauczycieli w pracy w szkole, mocnych i słabych stron placówki, a także uszczegółowienia potrzeb uczniów, a także potencjalnych barier uczestników projektu. Wykorzystano również dyspozycje do wywiadu swobodnego, którego celem było dopełnienie informacji zawartych w ankiecie.

I. INFORMACJE O SZKOLE

Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Uzdowie jest szkołą publiczną, dla której organ prowadzący stanowi Gmina Działdowo. Nadzór pedagogiczny nad szkołą sprawuje Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty.

Szkoła Podstawowa w Uzdowie została wybudowana w 1930-1932 roku. W 1982 roku została uhonorowana Medalem Komisji Edukacji Narodowej, z kolei w 1997 roku szkoła otrzymała swój własny sztandar. Jest to wiejska szkoła, która kształci obecnie ok. 100 uczniów. Placówka dba o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży i realizuje założenia ustawy o systemie oświaty.

Podstawowa działalność edukacyjna związana z prowadzeniem szkoły wspierana jest poprzez organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, które mogą rozwijać ich pasje i zainteresowania, a także sprzyjają kształtowaniu postaw związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego.

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza współpracuje z podmiotami z otoczenia lokalnego, dzięki czemu buduje sieć wsparcia, a także promuje społeczne i lokalne inicjatywy. Współpracując z UKS Uzdowo realizuje zajęcia pozalekcyjne w szkole, organizuje imprez sportowych. Z kolei kooperując z Wiejską Biblioteką w Uzdowie realizuje cele związane z uatrakcyjnieniem zajęć w szkole, rozwijaniem czytelnictwa, organizacją wydarzeń szkolnych. Dyrektor szkoły dostrzega również potrzebę współpracy z Muzeum Grunwaldzkim i Muzeum Pogranicza w Działdowie w zakresie realizacji edukacji poza formalnej (poza murami szkoły) w kontekście zajęć muzealnych i lekcji historycznych, a także współpracy z Biblioteką Miejską w Działdowie w ramach realizacji zajęć czytelniczych i zajęć z robotyk, wyjazdów na basen (nauki pływania), a także współpracy z teatrami – w celu wzmocnienia obcowania z kulturą przez społeczność szkolną.

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Uzdowie współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Najczęściej w zakresie organizacji imprez i uroczystości szkolnych, wyjazdów na konkursy i zawody szkolne. Specjaliści szkolni i kadra dydaktyczna udzielają wsparcia rodzicom w zakresie:

DIAGNOZA POTRZEB

- potrzeb zrozumienia możliwości rozwojowych ich dzieci
- właściwej organizacji czasu wolnego dzieci
- poradnictwa w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem

Dyrektor szkoły dostrzegają potrzebę zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych uczniów w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym zakresie oraz motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ramach projektu. Wśród form realizacji aktywnych form wsparcia rodziców znalazły się: indywidualne konsultacje, spotkania warsztatowe, szkolenia gwarantujące aktywne uczestnictwo w procesie edukacji ucznia, a także wsparcie psychologiczne.

Oferta wsparcia uczniów

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Uzdowie prowadzi zajęcia wspierające uczniów w procesie edukacyjnym i wychowawczym, a także w przezwyciężaniu trudności, w tym w ramach edukacji włączającej. Uczniowie mają dostęp do specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej typu: pedagog, logopeda, psycholog.

Pedagog szkolny pracuje z dziećmi, młodzieżą oraz wychowawcami szkolnymi. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej według indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzi badania i diagnozy indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów a także określa predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania uczniów w celu znalezienia przyczyn trudności w funkcjonowaniu i nauce poprzez badanie możliwości psychofizycznych. Dokonuje diagnoz sytuacji wychowawczych w szkole i podejmuje działania mające na celu profilaktykę uzależnień i innych częstych problemów dotyczących dzieci i młodzieży. W sytuacjach koniecznych prowadzi interwencje i działania mediacyjne, a w sytuacjach kryzysowych udziela różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów. Współpracuje z nauczycielami i rodzicami w rozwijaniu możliwości, uzdolnień i predyspozycji indywidualnych uczniów, wspiera wychowawców i nauczycieli w udzielaniu pomocy pedagogicznej i rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych oraz potrzeb uczniów, w tym również określa źródła niepowodzeń edukacyjnych uczniów i analizuje bariery utrudniające im funkcjonowanie w szkole.

Uczniowie, którzy borykają się z trudnościami z wymową, mogą skorzystać w szkole ze wsparcia **logopedy**, który diagnozuje i wspiera w pokonywaniu różnych zaburzeń mowy, takich jak wady wymowy, trudności w czytaniu i pisanii, czy zaburzenia komunikacji

językowej. Na zajęciach logopedycznych uczniowie wykonują ćwiczenia artykulacyjne. Logopeda prowadzi podczas terapii także pracę nad usuwaniem wad wymowy, ćwiczenia oddechowe i fonacyjne, ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej i wyrazowej.

Uczniowie potrzebujący wsparcia **psychologicznego** w szkole mogą liczyć na pomoc specjalisty w: rozpoznawaniu własnego potencjału, pracy nad deficytami rozwojowymi, diagnozie trudności emocjonalnych, w postaci rozmowy/spotkania w razie bieżących potrzeb, a także przeciwdziałaniu niepowodzeniom szkolnym, podejmowaniu działań mediacyjnych w sprawach wychowawczych, organizacji zajęć indywidualnych i grupowych, zajęć warsztatowych. Szkoła oferuje również wsparcie psychologa szkolnego dla rodziców uczniów w zakresie: indywidualnych rozmów, udzielania porad i konsultacji w sprawach wychowawczych, udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach, w tym kierowaniu rodziców do specjalistycznych placówek, a także udzielania informacji nt. rozwoju dziecka i jego postępów.

W szkole prowadzone są poniższe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów:

- szachy
- samoobrona
- laboratoria przyszłości
- matematyczno-informatyczne
- rozmaite wydarzenia szkolne

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone są poniższe formy wsparcia:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- terapia pedagogiczna
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
- zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się

Uczniowie posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują wsparcie w postaci:

- zajęć rewalidacyjnych
- rozmów
- bieżących konsultacji

Projekty realizowane przez szkołę

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Uzdowie realizuje projekty, w tym w ramach dofinansowań z Unii Europejskiej. Dzięki takim inicjatywom wsparcie otrzymują zarówno nauczyciele jak i uczniowie.

W latach 2017-2018 został zrealizowany projekt pn. „Akademia Bystrzaków”, którego celem był rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności na rynku pracy uczniów Gminy Działdowo oraz zasadnicze podniesienie jakości procesu kształcenia w placówkach. W ramach projektu uczniowie mogli skorzystać z bezpłatnych zajęć dodatkowych:

- spotkanie z królową – zajęcia z matematyki
- język angielski
- przyrodnicze laboratorium
- tworzenie gier z wykorzystaniem matematyki
- projekt edukacyjny – przedstawienie dla społeczności szkolnej
- junior w biznesie - przedsiębiorczość z wykorzystaniem gier planszowych
- półkolonie ROBO-Lab
- festiwal Nauki

W ramach realizowanego Programu Integracji Społecznej finansowanego ze środków Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie został zrealizowany projekt „KLUB 3D”. Przedsięwzięcie trwało od 2008 do 2009, wśród głównych celów znalazły się:

- rozwój zainteresowań i przeciwdziałanie biernym formom spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież wiejską
- przeciwdziałanie negatywnym i patogennym sposobom spędzania wolnego czasu wśród młodego pokolenia np. picie alkoholu, nadużycie seksualne, narkomania, przestępczość
- kształcenie właściwych i pozytywnych postaw wśród dzieci wiejskich, umożliwiających im pokonanie problemów i trudności w okresie intensywnego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i intelektualnego związanych z wiekiem młodzieńczym i owocujących w przyszłości świadomym i aktywnym uczestnictwem

w życiu społecznym, dokonywanie właściwych wyborów życiowych, umiejętnością podporządkowania się przepisom, normom i obyczajom

- wyłonienie liderów spośród dzieci uczestniczących w projekcie, którzy aktywnie włączali się w organizację uczniowskiego życia szkolnego, a także społeczności lokalnej
- integracja szkoły ze społecznością lokalną.

Szkoła dba również o rozwój postaw proekologicznych i kształtowania wrażliwości na środowisko naturalne. W ramach realizowanego Programu Integracji Społecznej finansowanego ze środków Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie – Filia w Grzybinach został zrealizowany projekt „Zielona Szkoła”. Zajęcia odbyły się w czasie trwania ferii zimowych w roku 2009. Celem projektu była integracja dzieci i młodzieży ze szkół: w Uzdowie i Filii w Grzybinach, zachęcenie dzieci do aktywnego spędzania czasu wolnego. Pobyt miał kształtować otwarcie wobec zdobywania wiedzy poprzez zabawę i bezpośredni kontakt z przyrodą, postawy wzajemnego zrozumienia, wrażliwości na piękno przyrody, krajobrazu podczas pobytu i wspólnych wycieczek.

Szkoła angażuje się działania ekologiczne jednak potrzebuje dalszych działań w tym zakresie, utrwalenia/rozwinięcia tych postaw.

II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie

W Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie kształci się obecnie (04.2024r.) 95 uczniów (37 dziewcząt, 58 chłopców), z czego 28 uczniów posiada specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe (11 dziewcząt, 17 chłopców). Zdaniem dyrekcji szkoły szacunkowo, 16% uczniów szkoły korzysta z pomocy społecznej. Z kolei ok. 16% uczniów pochodzi z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wszyscy uczniowie pochodzą z obszarów wiejskich, zaś ok. 40% dojeżdża do szkoły.

Tabela nr 1 dane nt. liczebności uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie

Liczba uczniów i oddziałów (stan na kwiecień 2024r.)	liczba oddziałów	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM
klasy I	1	7	6	13

DIAGNOZA POTRZEB

klasy II	1	4	2	6
klasy III	1	7	8	15
klasy IV	1	4	12	16
klasy V	1	5	8	13
klasy VI	1	1	6	7
klasy VII	1	8	15	23
klasy VIII	1	1	1	2
SUMA	8	37	58	95

źródło: opracowanie własne

Do szkoły uczęszcza 2 uczniów z niepełnosprawnościami, w tym z upośledzeniem w stopniu lekkim.

Poniższa tabela prezentuje wyniki z egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym: 2021/2022, 2022/2023:

Tabela nr 2 wyniki egzaminów uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie

Rok szkolny	j. polski	matematyka	j. angielski
2021/2022	52%	36%	41%
2022/2023	76%	49%	69%

źródło: opracowanie własne

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole występują uczniowie ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz obserwacji nauczyciela wnioskuje się, że potrzeba objęcia ucznia wsparciem wynika najczęściej:

- ze specyficznych trudności w uczeniu się – 20
- deficytów kompetencji zaburzeń sprawności językowych – 22
- sytuacji kryzysowej lub traumatycznych – 8
- z zaniedbywani środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi – 3
- z niepełnosprawności – 1
- z zagrożenia niedostosowaniem społecznym - 1

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Adama Mickiewicza w Uzdowie

W placówce zatrudnionych jest ogółem 14 nauczycieli, w tym 2 mężczyzn i 12 kobiet. Zdecydowaną większość stanowią nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego: nauczyciel dyplomowany – 10 nauczycieli. Połowa kadry nauczycielskiej jest w wieku powyżej 50 r.ż. Wśród kadry nauczycielskiej znajduje się 1 nauczyciel ze stopniem nauczyciela mianowanego i 3 nauczycieli początkujących/stażystów. Wśród kadry pracuje 3 nauczycieli nauczania początkowego i 4 specjalistów: 2 pedagogów szkolnych, psycholog, logopeda. W szkole nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnościami. W szkole pracuje 3 nauczycieli nauczania początkowego.

Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi własne kwalifikacje. Wśród zdiagnozowanych, preferowanych form doskonalenia zawodowego znalazły się głównie się:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne)
- studia podyplomowe
- współpraca ze specjalistycznymi jednostkami (szkołami, ośrodkami kształcenia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi).

W opinii dyrektora szkoły kluczowymi kompetencjami nauczycieli, które powinny być rozwijane biorąc pod uwagę zwiększenie jakości kształcenia w placówce są:

- wsparcie procesu uczenia się przy użyciu narzędzi multimedialnych
- umiejętność kreowania sytuacji wzbudzających motywację wewnętrzną uczniów
- umiejętność moderowania skutecznej współpracy w grupie
- umiejętność zarządzania procesem grupowym
- umiejętność indywidualnego podejścia do ucznia
- umiejętności radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami edukacyjnymi (typu higiena cyfrowa, przemoc rówieśnicza)
- umiejętność pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- praca metodami aktywizującymi grupę

Dodatkowo dyrektor szkoły dostrzega potrzebę wsparcia nauczycieli placówki w:

- przygotowaniu do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej

- doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji przygotowujących do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia (tj. wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia, premiujące jego kreatywność i samodzielność)
- przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałaniu dyskryminacji w szkole

III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY

Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli

Szkoła wymaga stworzenia odpowiednich warunków do pełnej realizacji programów rozwojowych, w szczególności w zakresie:

- wsparcia uczniów w obszarze kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, zarówno w zakresie przygotowania nauczycieli, realizacji zajęć dodatkowych dla uczniów,
- wsparcia nauczycieli w zakresie kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się zgodnie z ZSU 2030
- działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, skierowanych do uczniów, nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych

W placówce zdiagnozowano następujące problemy:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły, m.in. w szczególności w zakresie umiejętności uczenia się, matematycznych, w zakresie technologii i inżynierii., krytycznego myślenie, pracy zespołowej.
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej,
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli oraz kadry wspierającej i organizującej proces nauczania w zakresie metody eksperymentu

- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli i rodziców
- niewystarczający rodzaj aktywnego wsparcia rodziców w kontekście zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy, motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji, zainteresowań
- niewystarczające działania na rzecz kształtowania postaw proekologicznych wśród uczniów
- niewystarczające działania na rzecz włączania edukacji finansowej w praktyczne kształcenie uczniów, tak by rozwijali postawy przedsiębiorcze
- wyzwania edukacyjne uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej, braku nawyków zdrowego funkcjonowania.

W szkole konieczne jest podniesienie jakości edukacji, w tym edukacji włączającej. Nauczyciele oraz kadra placówki wymagają wsparcia w możliwościach nabywania kompetencji do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach kształcenia. Posiadane zasoby szkoły w tym zakresie są niewystarczające, a nauczyciele potrzebują przeszkolenia z włączających metod nauczania aby umożliwić uczniom zdobywanie wiedzy w dostępnym i efektywnym sposób.

W opinii dyrektora szkoły głównymi obszarami, które wymagają rozwijania w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie są:

- kompetencje kluczowe i umiejętności podstawowe, przekrojowe możliwe do wykorzystania w różnych dziedzinach życia u uczniów (zawodowym, prywatnym, w różnych branżach)
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym realizację zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów z SPE
- podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- nabycie oraz doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji u nauczycieli, przygotowujących do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia zgodnie z ZSU 2030
- promowanie pozytywnego wizerunku nauczyciela
- aktywne wsparcie rodzin uczniów, w tym rozwijania współpracy: nauczyciele-rodzice/opiekunowie prawni

Edukacja włączająca

Edukacja włączająca wymaga od nauczyciela umiejętności pracy w zróżnicowanej klasie. Zakłada włączanie w proces kształcenia wszystkich uczniów biorąc pod uwagę ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe i edukacyjne. Wymaga to od nauczyciela wysokich kompetencji i nieustannego dokształcania się, w szczególności w zakresie doboru odpowiednich metod i form nauczania adekwatnie dopasowanych do potrzeb uczniów. Edukacja włączająca zakłada również współpracę całego zespołu nauczycielskiego i specjalistów zatrudnionych w szkole. Niezbędna jest również efektywna i wzmocniona współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Edukacja włączająca uwzględnia szeroki wachlarz różnorodnych potrzeb uczniów. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2018 roku potrzeba objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia wynika w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- szczególnych uzdolnień
- specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

Przeprowadzona diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie wskazuje na konieczność tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, z uwagi na specyficzne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, a także na konieczność podnoszenia i aktualizacji posiadanych przez kadrę dydaktyczną kwalifikacji,

kompetencji i umiejętności związanych z realizacją indywidualnego podejścia do uczniów szkoły.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole w ramach tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, prowadzone są zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia pedagogiczna, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się). Z kolei uczniowie z niepełnosprawnością otrzymują wsparcie w postaci zajęć rewalidacyjnych oraz możliwości konsultacji ze specjalistami. Diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi otrzymują zindywidualizowane formy prowadzenia zajęć i wsparcie lekcyjne. W Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w kontekście edukacji włączającej dostępne są materace sensoryczne i sprzęt multimedialny. Jednak prowadzone działania są niewystarczające w odniesieniu do realnych potrzeb szkoły.

Wyniki diagnozy **potrzeb uczniów** wskazują na:

- potrzeby bezpieczeństwa dziecka,
- obniżania poziomu lęku,
- budowania samooceny uczniów,
- poszerzenie umiejętności budowania zasobów poznawczych,

Uczniowie potrzebują dostępu do:

- organizacji zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi: zajęć rozwijających kompetencje osobiste, społeczne, pracę w zespole, zajęć rozwijających zainteresowania uczniów,
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych
- ciekawych wyjazdów/wycieczek pozwalających na rozwój

Wyniki diagnozy potrzeb nauczycieli wskazują na potrzebę:

-wsparcia w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów , w tym w kontekście edukacji włączającej

- poszerzenia wiedzy nt. dyskryminacji i możliwości jej przeciwdziałania w środowisku szkolnym.
- wsparcia w zakresie doskonalenia własnych kompetencji oraz własnego warsztatu pracy w celu podnoszenia jakości funkcjonowania i skuteczności podejmowanych działań
- rozwinięcia wiedzy/umiejętności wśród nauczycieli w zakresie pracy z wykorzystaniem aktywnych metod pracy z uczniami, w tym pracy metodą eksperymentu

Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe

Zgodnie ze zaktualizowanymi przez Komisję Europejską kompetencjami kluczowymi wyróżnia się umiejętności podstawowe, jak i umiejętności przekrojowe. W skład umiejętności podstawowych wchodzi:

- tworzenie i prawidłowe rozumienie informacji pisemnej
- posługiwanie się językiem obcym (wielojęzyczność)
- rozwijanie i wykorzystywanie myślenia matematycznego
- umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

Z kolei umiejętności o charakterze ogólnym – przekrojowym wyróżniają się tym, że można je wykorzystywać w różnych dziedzinach życia, zarówno zawodowym i/lub prywatnym czy różnych branżach. Stanowią one podstawę do rozwijania pozostałych umiejętności, wchodzi w skład umiejętności przyszłości. Są to umiejętności:

- cyfrowe
- osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się
- obywatelskie
- w zakresie przedsiębiorczości
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego
- w zakresie pracy zespołowej
- zdolność adaptacji do nowych warunków

- przywódcze
- związane z wielokulturowością
- związane z kreatywnością i innowacyjnością

Umiejętności podstawowe i przekrojowe wpływają na jakość funkcjonowania w środowisku, edukacyjnym, społecznym, zawodowym.

Z przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie wynika potrzeba realizacji zajęć z uczniami mających na celu rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, a także potrzeba doskonalenia nauczycieli w kontekście kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się.

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby uczniów:

- rozwijania umiejętności podstawowych - w szczególności: w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, matematyczne,
- rozwijania umiejętności przekrojowych - w szczególności: uczenia się, pracy zespołowej, myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów, kreatywności i innowacyjności.
- kształtowanie postaw proekologicznych i rozwój postaw przedsiębiorczych

Wśród preferowanych form rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wśród uczniów znajdują się: dodatkowe zajęcia, projekty edukacyjne wycieczki/wyjazdy edukacyjne, które stanowią uzupełnienie treści merytorycznych realizowanych zajęć.

Zdaniem dyrektora szkoły głównymi potrzebami uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych u uczniów są:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces
- realizacja zadań w grupach
- zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej uczniów
- większej otwartości w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- rozwijania umiejętności posługiwania się metodami eksperymentalnymi

- rozwijania wśród uczniów umiejętności wyznaczania celów
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- rozwijania umiejętności w ramach edukacji finansowej
- rozwijania postaw proekologicznych

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają przede wszystkim następujące potrzeby nauczycieli:

- stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- przygotowanie do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia
- stosowanie metod i form pracy z uczniami mających na celu diagnozę i identyfikację potencjalnych problemów rozwojowych uczniów na wczesnym etapie (wychwytywania na wczesnym etapie ewentualnych deficytów rozwojowych)
- doskonalenie znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej,
- rozwijanie umiejętności podnoszenia kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej osób uczniów
- rozwijanie umiejętności pracy z uczniem zdolnym jak również z uczniami z ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego
- stosowanie aktywizujących metod, narzędzi i form nauczania adekwatnych do realizowanych programów nauczania oraz do możliwości i potrzeb uczniów

Przeciwdziałanie dyskryminacji

Przejawy dyskryminujących zachowań są widoczne w polskim systemie edukacji. Wyniki badania „*Dyskryminacja w szkole – obecność nieusprawiedliwiona*” wskazują, że młodzież nie zna konstruktywnych sposobów reagowania na sytuacje dyskryminacji. Wśród głównych powodów dyskryminacji wymienia się: status materialny, orientację seksualną, nie realizowanie przyjętych norm „kobiecości”, „męskości”, niepełnosprawność, czy też pochodzenie narodowe, etniczne, czy też wygląd nieprzystający do obowiązującego wzorca¹. Stąd też niezwykle istotne jest podejmowanie działań zwiększających świadomość związaną z przeciwdziałaniem dyskryminacji, by kształtować postawy równościowe u uczniów,

¹ „Przeciwdziałanie dyskryminacji w szkole i zapewnienie równego traktowania w edukacji. Podsumowanie konferencji „Równa szkoła – szkoła bez dyskryminacji”, Jan Świerszcz, Warszawa 2015, str. 9.

nauczycieli oraz rodziców/opiekunów prawnych, a przy tym rozwijać świadomość własnych uprzedzeń i stereotypów zarówno samych uczniów, jak również nauczycieli.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że placówka prowadzi działania uświadamiające mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie kształtowania postaw równościowych u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/prawnych opiekunów, rozwijania świadomości własnych uprzedzeń stereotypów. Działania uświadamiające realizowane są podczas godzin wychowawczych, wydarzeń, uroczystości szkolnych, udziału w kampaniach społecznych. Szkoła nie współpracuje z żadnym podmiotem zewnętrznym w zakresie zwiększania świadomości nt. działań antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Jednocześnie w placówce identyfikowane są problemy w zakresie dyskryminacji/nietolerancji/stereotypowego podejścia/uprzedzeń wśród uczniów. Dotyczą one w szczególności: niepełnosprawności, wyglądu, sytuacji materialnej uczniów. Działania szkoły wymagają uzupełnienia. Z diagnozy wynika, iż rodzice potrzebują wsparcia w tym zakresie.

W związku z tym zachodzi potrzeba wsparcia uczniów w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia. W celu kompleksowego objęcia wsparciem szkoły, niezbędne jest również włączenie w działania z tego zakresu nauczycieli, ponieważ mają oni znaczący wpływ na kształtowanie się postaw uczniów. Wśród możliwych, aktywnych form wsparcia w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych u uczniów, nauczycieli zdiagnozowano: warsztaty, szkolenia, zajęcia, konsultacje oraz projekty edukacyjne. W opinii dyrektora szkoły zachodzi potrzeba zaangażowania rodziców/prawnych opiekunów w zakresie działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, a także zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w zakresie realizacji działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w ramach projektu w szkole.

Bariery diagnozowanej grupy

W oparciu o wyniki diagnozy, stwierdzono następujące bariery dotyczące nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie:

- obawa nauczycieli wobec oceny własnych kompetencji i umiejętności
- brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków
- niska motywacja

- brak wiary we własne siły

Bariery dotyczące uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie skupiały się na:

- trudności z dojazdem do miejsc realizacji projektu
- niechęć do udziału w zajęciach spowodowaną niewystarczającą atrakcyjnością zajęć
- niechęć do udziału w zajęciach spowodowana brakiem czasu na „kolejne” dodatkowe zajęcia
- niska motywacja wynikająca z niskiego poczucia wpływu na proces uczenia się

Bariery dotyczące rodziców/prawnych opiekunów

- brak dyspozycyjności, z powodu zajęć/obowiązków zawodowych/rodzinnych

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W toku diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie ustalono, że aby zapewnić w placówce realną zmianę, projekt musi przyczynić się przede wszystkim do wzrostu zaangażowania nauczycieli, wyposażenia uczniów w narzędzia, które pozwolą im osiągnąć lepsze oceny, zwiększenia motywacji do nauki wśród uczniów i sposobów wyrażania siebie, zwiększenia wachlarza stosowanych metod w zakresie stosowanej metodyki oraz nastąpić musi wzrost umiejętności wśród uczniów w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami edukacyjnymi. Nauczyciele placówki powinni mieć poczucie, że biorą udział w specjalistycznym programie podnoszącym ich kompetencje.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie, w kontekście realizacji programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne dostrzeżono:

-niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych , inżynierii, uczenia się , pracy zespołowej, krytycznego myślenia oraz innowacyjności.

-niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej.

- niewystarczające umiejętności/kompetencje nauczycieli w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych i stosowania aktywizujących metod.

- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli.

- niewystarczające aktywne wsparcie rodziców w kontekście zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy, w szczególności związane z niedyskryminacją

Jednocześnie wyniki diagnozy wskazały na konieczność objęcia aktywnymi formami wsparcia zarówno uczniów szkoły, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, jak również nauczycieli, rodziców.

W toku diagnozy ustalono, iż aby uzyskać jak najlepszy efekt działań projektowych działaniami w projekcie należy objąć szacunkowo minimum: 8 nauczycieli oraz 48 uczniów (w tym minimum 21 uczniów z SPE) , a także 15 rodziców/opiekunów prawnych.

W związku z tym rekomenduje się poniższe formy wsparcia.

Dla nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie:

- Warsztaty dla nauczycieli w zakresie funkcjonowania ucznia w klasie ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania umiejętności uczenia się w kontekście edukacji włączającej.

Warsztaty mające na celu stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych. Zaleca się aby w ramach warsztatów zapoznano nauczycieli z narzędziami do krytycznego myślenia i analizowania danych, ułatwiającymi nauczycielowi prowadzenie zajęć. Warsztaty powinny obejmować zakresem doskonalenie umiejętności wykorzystania doświadczeń i metod aktywizujących uczniów w procesie nauczania. Wsparcie to powinno być prowadzone w kontekście edukacji włączającej, z uwzględnieniem elementów dot. niedyskryminacji w szkole, z dodatkowym modulem w zakresie higieny cyfrowej. Szacowana liczba – 5 nauczycieli.

- coaching/ superwizje dla nauczycieli -co pozwoli na wymianę doświadczeń między nauczycielem a ekspertem. Nauczyciele będą mogli otrzymać konstruktywne informacje zwrotne od ekspertów,otrzymania informacji zwrotnej w kierunku rozwojowym.
- Warsztaty dla nauczycieli z eksperymentu (w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii) z wykorzystaniem TOC w kontekście edukacji włączającej. Tak aby nauczyciele mieli możliwość poznania narzędzi TOC i możliwości ich wykorzystania podczas zajęć z uczniami, w tym dopasowania do uczniów z SPE. Warsztat uwzględni moduły: antydyskryminacyjny i w zakresie edukacji włączającej. Szacowana liczba – 5 nauczycieli

Dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie:

- Warsztaty dla uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i kompetencji kluczowych z elementami edukacji włączającej.
Warsztaty powinny zawierać moduł/blok dotyczący przeciwdziałania dyskryminacji, postaw równościowych. Szacowana liczba- 24 uczniów
- Warsztaty eksperymentalne dla uczniów w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z modułem dot. niedyskryminacji. Szacowana liczba -48 uczniów
Uczniowie szkoły powinni mieć zapewnione wsparcie w postaci rozwijania łącznie umiejętności podstawowych i umiejętności przekrojowych, z położeniem nacisku na rozwijanie tych umiejętności w sposób praktyczny i doświadczalny.
- Zajęcia matematyczne - rozwijające i wyrównawcze z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z elementami edukacji finansowej - szacowana liczba- 48 uczniów.
- realizacji projektów edukacyjnych, umożliwiających wzięcie odpowiedzialności za cały proces i efekty działania, gdzie uczniowie sami określają problematykę i zakres tematyczny, szacowana liczba: według potrzeb - minimum 1 projekt edukacyjny.
- Interdyscyplinarne wyjazdy edukacyjne w obszarze ekologii i zmian klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem umiejętności podstawowych i przekrojowych- szacowana liczba -15 uczniów.

DIAGNOZA POTRZEB

Dla rodziców/opiekunów prawnych:

- Warsztaty w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy oraz w z zakresie możliwości wspierania dziecka, które doświadcza wykluczenia/dyskryminacji w grupie. – szacowana liczba 15 rodziców/opiekunów prawnych

DYREKTOR SZKOŁY

2024 -04- 29

mgr Renata Anuszevska

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis Dyrektora szkoły

WÓJT

2024 -04- 30

Miroslaw Zieliński

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Nr 57/2024
Wójta Gminy Działdowo
z dnia 30 kwietnia 2024 r.

DIAGNOZA POTRZEB

**Szkoły Podstawowej w Petrykozach na potrzeby diagnozy zapotrzebowania placówki na
wsparcie EFS+ w ramach konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24**

Spis treści

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY	3
Wykorzystane metody badań	4
Zastosowane narzędzia badawcze	4
I. INFORMACJE O SZKOLE.....	5
Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły	5
Oferta wsparcia uczniów	6
Projekty realizowane przez szkołę	8
II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ	9
Uczniowie Szkoły Podstawowej w Petrykozach.....	9
Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Petrykozach	11
III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY	12
Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli.....	12
Edukacja włączająca.....	14
Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe	16
Przeciwdziałanie dyskryminacji.....	19
Bariery diagnozowanej grupy	20
VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE	20

ZDEFINIOWANIE CELÓW I ZAKRESU DIAGNOZY

Celem i zakresem diagnozy zapotrzebowania na wsparcie było ustalenie potrzeb uczniów, nauczycieli w obszarze tworzenia warunków dla realizacji programów rozwojowych w zakresie kształcenia ogólnego, w tym w zakresie edukacji włączającej. Potrzeby rozpatrywane były w odniesieniu do nauczycieli i uczniów, co pozwoli na adekwatne dopasowanie oferowanego wsparci.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”, a także regulaminu konkursu nr FEWM.06.03-IZ.00-001/24 dotyczącego projektów złożonych w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027, Oś priorytetowa 6 Edukacja i kompetencje EFS+, działanie 6.3 Edukacja ogólnokształcąca, Cel szczegółowy f: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych uczniów i nauczycieli, a także indywidualnego zapotrzebowania na wsparcie.

Wyniki diagnozy przyczynią się do opracowania, w ramach projektu edukacyjnego, wsparcia dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Petrykozach.

Wykorzystane metody badań

Do diagnozy szkoły zastosowano ankietowanie. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza pozwoliła na opracowanie wyników diagnozy potrzeb szkoły. Dodatkowo, aby pogłębić informacje na temat placówki, przeprowadzono konsultacje/wywiad z Dyrektorem szkoły. Zastosowano również analizę danych zastanych, w szczególności informacji zawartych na stronie internetowej szkoły.

Zastosowane narzędzia badawcze

Do przeprowadzenia diagnozy potrzeb szkoły wykorzystano kwestionariusz ankiety (narzędzie badawcze). Który składał się z 3 części, zawierających zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Pierwsza część dotyczyła danych liczbowych nt. uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz nauczycieli. W drugiej części kwestionariusza ankiety znalazły się pytania dotyczące szczególnych potrzeb uczniów i nauczycieli w zakresie kształcenia i wychowania, w tym w kontekście rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz edukacji włączającej i kształtowania podstaw antydyskryminacyjnych. Trzecia część kwestionariusza ankiety zawierała pytania zamknięte (z podaną kafeterią odpowiedzi) i półotwarte które dotyczyły m.in. niezbędnych pożądaných kompetencji rady pedagogicznej i wsparcia nauczycieli w pracy w szkole, mocnych i słabych stron placówki, a także uszczegółowienia potrzeb uczniów, a także potencjalnych barier uczestników projektu. Wykorzystano również dyspozycje do wywiadu swobodnego, którego celem było dopełnienie informacji zawartych w ankiecie.

I. INFORMACJE O SZKOLE

Opis działalności szkoły oraz oferta edukacyjna szkoły

Szkoła Podstawowa w Petrykozach jest szkołą publiczną, dla której organ prowadzący stanowi Gmina Działdowo. Nadzór pedagogiczny nad szkołą sprawuje Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty.

Szkoła Podstawowa w Petrykozach została wybudowana w 1959 r. Szkoła została uhonorowana przez Warmińsko - Mazurskiego Kuratora Oświaty Certyfikatem "Szkoła Wierna Dziedzictwu". Certyfikat ten przyznawany jest szkołom podejmującym działania służące kształtowaniu tożsamości narodowej oraz pielęgnowaniu tradycji i wartości tkwiących w ojczyźnie i we własnym regionie. Jest to wiejska szkoła, która kształci obecnie ok. 65 uczniów. Placówka dba o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, realizuje założenia ustawy o systemie oświaty.

Podstawowa działalność edukacyjna związana z prowadzeniem szkoły wspierana jest poprzez organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, które mogą rozwijać ich pasje i zainteresowania, a także sprzyjają kształtowaniu postaw związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego.

Szkoła Podstawowa w Petrykozach współpracuje z podmiotami z otoczenia lokalnego, dzięki czemu buduje sieć wsparcia, a także promuje społeczne i lokalne inicjatywy. Współpracując z Fundacją Kościuszkowska Polska - the Kościuszko Foundation Poland i Fundacją KPMG, szkoła umożliwiła wzięcie udziału w trzydniowych Warsztatach Teaching English in Poland w Kazimierzu Dolnym, gdzie wraz z amerykańską jak i ukraińską kadrą TEIP Camps, pogłębiano wiedzę z zakresu m. in. współpracy nauczycieli wspólnie prowadzących zajęcia, socio-emotional learning, kształcenia umiejętności społecznych w czasie zajęć języka angielskiego, mindfulness, edukacji nieformalnej, megatrendów. Z kolei biorąc udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym (Nie)zwykła matematyka, szkoła realizuje cele związane z uatrakcyjnieniem zajęć w szkole, aktywizującym rozwijaniem umiejętności matematycznych, organizacją wydarzeń szkolnych. Natomiast udział w lekcjach DBI zorganizowanych przez Safer Internet, NASK oraz Fundację Dajemy Dzieciom Siłę: „Zmieniam świat! – czym jest aktywizm online”, poszerzył wiedzę nt. bezpieczeństwa dzieci w Internecie.

Szkoła Podstawowa w Petrykozach współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Najczęściej w zakresie organizacji imprez i uroczystości szkolnych, wyjazdów na konkursy i zawody szkolne. Specjaliści szkolni i kadra dydaktyczna udzielają wsparcia rodzicom w zakresie:

- potrzeb zrozumienia możliwości rozwojowych ich dzieci
- przezwyciężania trudności w nauce,
- reagowania i korygowania niewłaściwego zachowania uczniów

Dyrektor szkoły dostrzega potrzebę zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych uczniów w zakresie wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym zakresie oraz motywowania dzieci do rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ramach projektu. Wśród form realizacji aktywnych form wsparcia rodziców znalazły się: spotkania z rodzicami, kontakty indywidualne, kontakt za pośrednictwem e-dziennika.

Oferta wsparcia uczniów

Szkoła Podstawowa w Petrykozach prowadzi zajęcia wspierające uczniów w procesie edukacyjnym i wychowawczym, a także w przezwyciężaniu trudności, w tym w ramach edukacji włączającej. Uczniowie mają dostęp do specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej typu: nauczyciel współorganizujący, stanowisko pedagoga szkolnego, logopedy, pedagoga specjalnego i terapeuty pedagogicznego piastuje jedna osoba posiadająca kwalifikacje do zajmowanych stanowisk; 1 psycholog i 1 terapeuta pedagogiczny.

Pedagog szkolny pracuje z dziećmi, młodzieżą oraz wychowawcami szkolnymi. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej według indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzi badania i diagnozy indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów a także określa predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania uczniów w celu znalezienia przyczyn trudności w funkcjonowaniu i nauce poprzez badanie możliwości psychofizycznych. Dokonuje diagnoz sytuacji wychowawczych w szkole i podejmuje działania mające na celu profilaktykę uzależnień i innych częstych problemów dotyczących dzieci i młodzieży. W sytuacjach koniecznych prowadzi interwencje i działania mediacyjne, a w sytuacjach kryzysowych udziela różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów. **Terapeuta pedagogiczny** z kolei współpracuje z nauczycielami i rodzicami w rozwijaniu możliwości, uzdolnień i predyspozycji indywidualnych uczniów, wspiera wychowawców i

nauczycieli w udzielaniu pomocy pedagogicznej i rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych oraz potrzeb uczniów, w tym również określa źródła niepowodzeń edukacyjnych uczniów i analizuje bariery utrudniające im funkcjonowanie w szkole.

Uczniowie, którzy borykają się z trudnościami z wymową, mogą skorzystać w szkole ze wsparcia **logopedy**, który diagnozuje i wspiera w pokonywaniu różnych zaburzeń mowy, takich jak wady wymowy, trudności w czytaniu i pisanu, czy zaburzenia komunikacji językowej. Na zajęciach logopedycznych uczniowie wykonują ćwiczenia artykulacyjne. Logopeda prowadzi podczas terapii także pracę nad usuwaniem wad wymowy, ćwiczenia oddechowe i fonacyjne, ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej i wyrazowej.

Uczniowie potrzebujący wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w szkole mogą liczyć na pomoc **pedagoga specjalnego** w: rozpoznawaniu własnego potencjału, pracy nad deficytami rozwojowymi, diagnozie trudności emocjonalnych, w postaci rozmowy/spotkania w razie bieżących potrzeb, a także przeciwdziałaniu niepowodzeniom szkolnym, podejmowaniu działań mediacyjnych w sprawach wychowawczych, organizacji zajęć indywidualnych i grupowych, zajęć warsztatowych. Szkoła oferuje również wsparcie **psychologa szkolnego** dla rodziców i uczniów w zakresie: indywidualnych rozmów, udzielania porad i konsultacji w sprawach wychowawczych, udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach, w tym kierowaniu rodziców do specjalistycznych placówek, a także udzielania informacji nt. rozwoju dziecka, jego postępów i pomocy w sprawach psychologicznych.

W szkole prowadzone są poniższe rozwijające zajęcia pozalekcyjne dla uczniów:

- zajęcia szachowe
- zajęcia rozwijające umiejętności czytania i pisanie
- laboratoria przyszłości
- ogólnorozwojowe zajęcia sportowe, Szkolne Koło sportowe

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone są poniższe formy wsparcia:

- zajęcia profilaktyczno - wychowawcze
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- terapia pedagogiczna
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
- zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się

Uczniowie posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują wsparcie w postaci:

- Zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia terapii ręki, zajęcia z rozwijania kompetencji emocjonalno - społecznych,
- zajęcia terapii pedagogicznej,
- zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów w ramach godzin dyrektorskich

Prowadzone działania i zajęcia są jednak niewystarczające w stosunku do realnych potrzeb szkoły.

Projekty realizowane przez szkołę

Szkoła Podstawowa w Petrykozach realizuje projekty, w tym w ramach dofinansowań z Unii Europejskiej. Dzięki takim inicjatywom wsparcie otrzymują zarówno nauczyciele jak i uczniowie. W latach 2022-2024 realizowano projekt pn. „Laboratoria przyszłości”, w ramach którego szkoła otrzymała specjalistyczne wyposażenie wspierające proces dydaktyczny, czyniąc go bardziej interdyscyplinarnym i innowacyjnym, dając możliwość osiągania uczniom lepszych wyników w nauce i rozwijania swoich zainteresowań. Program przygotowywał uczniów jako przyszłych pracowników w kształtowaniu ich postaw, nastawieniu na nowy model świadczenia pracy z wykorzystaniem nowych technologii i innowacji. Szkołę wyposażono m.in. w:

- sprzęt do programowania, drukarkę 3D wraz z laptopem,
- sprzęt do prac technicznych,
- aparaty i kamery do wykonywania nagrań i fotografii w sposób profesjonalny,
- klocki konstrukcyjne,

które urozmaicają pracę z uczniem oraz uczą dzieci i młodzież otwartości na nowe technologie i innowacje.

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na rok 2023 ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Szkole Podstawowej w Petrykozach został zrealizowany projekt, którego głównym celem było tworzenie warunków do rozwoju czytelnictwa poprzez zapewnienie środków na realizację zakupu książek, będących

nowościami wydawniczymi i niebędących podręcznikami, elementów wyposażenia biblioteki szkolnej oraz na promocję czytelnictwa. W szkole realizowany jest program „Szkoła z Klasą”, mający na celu umożliwienie uczniom wzmocnienia poczucia własnej wartości i sprawczości, rozwinięcie umiejętności współpracy oraz pomoc w budowaniu poczucia przynależności do społeczności szkolnej.

Szkoła dba również o rozwój postaw proekologicznych i kształtowania wrażliwości na środowisko naturalne, dzięki przystąpieniu do Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego "Działaj z imPETem!", którego celem jest zwiększanie świadomości ekologicznej w zakresie segregacji odpadów i pomoc w rozumieniu recyklingu. Dbając o zdrowie uczniów podjęto działania, jakim jest zachęcenie uczniów do aktywności fizycznej, szkołą przystąpiła do Programu FitSchool., umożliwiającego nauczycielom i uczniom korzystanie z platformy treningowej zawierającej 30- minutowe treningi dla dzieci oraz 3-minutowe brain brakes - aktywne przerwy w zajęciach, dotleniające mózg i poprawiające koncentrację uwagi.

Karda szkoły zorganizowała także wycieczkę dofinansowaną z programu "Poznaj Polskę", podczas której uczniowie poznawali lokalne zabytki oraz atrakcje regionu warmińsko-mazurskiego.

II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Petrykozach

W Szkole Podstawowej w Petrykozach kształci się obecnie (04.2024r.) 65 uczniów (30 dziewcząt, 35 chłopców), z czego 20 uczniów posiada specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe (5 dziewcząt, 15 chłopców). Zdaniem dyrekcji szkoły szacunkowo 18% rodziców uczniów szkoły korzysta z pomocy społecznej. Wszyscy uczniowie szkoły pochodzą z obszarów wiejskich, zaś ok. 55% dojeżdża do szkoły.

DIAGNOZA POTRZEB

Tabela nr 1 dane nt. liczebności uczniów Szkoły Podstawowej w Petrykozach.

Liczba uczniów i oddziałów (stan na kwiecień 2024r.)	liczba oddziałów	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM
klasy I	1	1	3	4
klasy II	1	7	7	14
klasy III	1	5	4	9
klasy IV	1	2	5	7
klasy V	1	7	2	9
klasy VI	1	3	6	9
klasy VII	1	3	4	7
klasy VIII	1	2	4	6
SUMA	8	30	35	65

źródło: opracowanie własne

Do szkoły uczęszcza 7 uczniów z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w stopniu umiarkowanym, autyzmem, niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Poniższa tabela prezentuje wyniki z egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym: 2021/2022, 2022/2023:

Tabela nr 2 wyniki egzaminów uczniów Szkoły Podstawowej w Petrykozach

Rok szkolny	j. polski	matematyka	j. angielski
2021/2022	47%	36%	38%
2022/2023	51%	40%	48%

źródło: opracowanie własne

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole występują uczniowie ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz obserwacji nauczyciela wnioskuje się, że potrzeba objęcia ucznia wsparciem wynika najczęściej:

- z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych- 12 ucz.
- z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi a także z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą- 10 ucz.
- z niepowodzeń edukacyjnych – 8 ucz.
- ze specyficznych trudności w uczeniu się – 7 ucz.

- z niepełnosprawności – 7 ucz.
- z zaburzeń zachowania lub emocji – 3 ucz.
- z choroby przewlekłej – 3 ucz.

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Petrykozach

W placówce zatrudnionych jest ogółem 15 nauczycieli, w tym 3 mężczyzn i 12 kobiet. Zdecydowaną większość stanowią nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego: nauczyciel dyplomowany – 8 nauczycieli. Spośród kadry nauczycielskiej 7 nauczycieli jest w wieku powyżej 50 r.ż. Wśród kadry nauczycielskiej znajduje się 4 nauczycieli ze stopniem nauczyciela mianowanego, 2 nauczycieli kontraktowych i 1 nauczyciel początkujący/stażysta. Wśród kadry pracuje 3 nauczycieli nauczania początkowego i 2 specjalistów typu: pedagog szkolny, logopeda, pedagog specjalny i terapeuta pedagogiczny, psycholog. W szkole pracuje 3 nauczycieli nauczania początkowego.

W szkole nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnościami.

Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi własne kwalifikacje. Wśród zdiagnozowanych, preferowanych form doskonalenia zawodowego znalazły się przede wszystkim:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne)
- wykorzystanie zasobów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE) lub rozwiązań wypracowanych w ramach programu operacyjnego PO WER
- coaching, mentoring, tutoring, superwizja

W opinii dyrektora szkoły kluczowymi kompetencjami nauczycieli, które powinny być rozwijane biorąc pod uwagę zwiększenie jakości kształcenia w placówce są:

- rozwiązywanie problemów danego wieku rozwojowego
- umiejętność kreowania sytuacji wzbudzających motywację wewnętrzną uczniów
- umiejętność indywidualnego podejścia do ucznia
- umiejętność pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- praca metodami aktywizującymi grupę

Dodatkowo dyrektor szkoły dostrzega przede wszystkim potrzebę wsparcia nauczycieli placówki w:

- przygotowanie do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych
- dowozu na zajęcia,
- doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji przygotowujących do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia (tj. wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia, premiujące jego kreatywność i samodzielność)
- przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- dostęp do form wsparcia typu: coaching, tutoring, mentoring, superwizje

III. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ I POTRZEB UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY

Opis sytuacji problemowej szkoły, w tym uczniów i nauczycieli

Szkoła wymaga stworzenia odpowiednich warunków do pełnej realizacji programów rozwojowych, w szczególności w zakresie:

- kompetencje kluczowe i umiejętności podstawowe, przekrojowe możliwe do wykorzystania w różnych dziedzinach życia u uczniów (zawodowym, prywatnym, w różnych branżach)
- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym realizację zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów z SPE
- podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- nabycie oraz doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji u nauczycieli, przygotowujących ich do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia zgodnie z ZSU 2030
- doskonalenie rozwoju osobistego nauczycieli

- aktywnego wsparcia rodzin uczniów, w tym rozwijania współpracy: nauczyciele-rodzice/opiekunowie prawni,

W placówce zdiagnozowano następujące problemy:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych.
- niedostateczna umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej,
- niewystarczające umiejętności, kompetencje, kwalifikacje nauczycieli oraz kadry wspierającej i organizującej proces nauczania w zakresie metody eksperymentu
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli.
- niewystarczający rodzaj aktywnego wsparcia rodziców w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy zw. z dyskryminacją
- niewystarczające działania na rzecz kształtowania postaw proekologicznych wśród uczniów oraz włączania edukacji finansowej w praktyczne kształcenie uczniów, tak by rozwijali postawy przedsiębiorcze
- wyzwania edukacyjne uczniów w zakresie nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych, brak nawyków zdrowego funkcjonowania.

Analiza słabych stron funkcjonowania szkoły wskazuje w szczególności na niewystarczającą ofertę zajęć pozalekcyjnych, a także mało aktywne włączanie się rodziców w życie szkoły.

W szkole konieczne jest także podniesienie jakości edukacji, w tym edukacji włączającej, w szczególności w odniesieniu do wsparcia w możliwościach nabywania kompetencji do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach kształcenia. Posiadane zasoby szkoły w tym zakresie są niewystarczające, a nauczyciele potrzebują przeszkolenia z włączających metod nauczania aby umożliwić uczniom zdobywanie wiedzy w dostępny i efektywny sposób.

Edukacja włączająca

Edukacja włączająca wymaga od nauczyciela umiejętności pracy w zróżnicowanej klasie. Zakłada włączanie w proces kształcenia wszystkich uczniów biorąc pod uwagę ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe i edukacyjne. Wymaga to od nauczyciela wysokich kompetencji i nieustannego doksztalcania się, w szczególności w zakresie doboru odpowiednich metod i form nauczania adekwatnie dopasowanych do potrzeb uczniów. Edukacja włączająca zakłada również współpracę całego zespołu nauczycielskiego i specjalistów zatrudnionych w szkole. Niezbędna jest również efektywna i wzmocniona współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Edukacja włączająca uwzględnia szeroki wachlarz różnorodnych potrzeb uczniów. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2018 roku potrzeba objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia wynika w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- szczególnych uzdolnień
- specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

Przeprowadzona diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej w Petrykozach wskazuje na konieczność tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, z uwagi na specyficzne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, a także na konieczność

podnoszenia i aktualizacji posiadanych przez kadrę dydaktyczną kwalifikacji, kompetencji i umiejętności związanych z realizacją indywidualnego podejścia do uczniów szkoły. Zasoby szkoły nie wystarczają w pełni na realizację wszystkich specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wśród uczniów.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w szkole w ramach tworzenia warunków do realizacji edukacji włączającej, prowadzone są zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia pedagogiczna, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się). Z kolei uczniowie z niepełnosprawnością otrzymują wsparcie w postaci zajęć: rewalidacyjnych, logopedii, terapii ręki, zajęć z rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych, zajęć terapii pedagogicznej, zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów w ramach godzin dyrektorskich. Prowadzone wsparcie nie jest wystarczające w odniesieniu do faktycznych potrzeb szkoły.

Diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi otrzymują zindywidualizowane formy wsparcia: rewalidacja, logopedia, terapia ręki, zajęcia z rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, spotkania z psychologiem. Prowadzone wsparcie nie jest wystarczające w odniesieniu do faktycznych potrzeb szkoły.

W Szkole Podstawowej w Petrykozach w kontekście edukacji włączającej dostępny jest gabinet terapii wyposażony jest w tablicę interaktywną, tablety, pomoce edukacyjno-terapeutyczne, programy multimedialne dedykowane uczniom z SPE.

Wyniki diagnozy **potrzeb uczniów** wskazują na:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces
- realizacja zadań w grupach
- zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej uczniów
- większej otwartości w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- rozwijania umiejętności posługiwania się metodami eksperymentalnymi

DIAGNOZA POTRZEB

- rozwijania wśród uczniów umiejętności wyznaczania celów
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- rozwijania umiejętności w ramach edukacji finansowej
- rozwijania postaw proekologicznych

Uczniowie potrzebują dostępu do:

- organizacji zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi: zajęć rozwijających kompetencje osobiste, społeczne, pracę w zespole, zajęć rozwijających zainteresowania uczniów, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

Wyniki diagnozy potrzeb nauczycieli wskazują na:

- konieczność wsparcia w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów , w tym w kontekście edukacji włączającej
- poszerzenia wiedzy na temat dyskryminacji i możliwości jej przeciwdziałania w środowisku szkolnym.
- wsparcia w zakresie doskonalenia własnych kompetencji oraz własnego warsztatu pracy w celu podnoszenia jakości funkcjonowania i skuteczności podejmowanych działań, w tym w zakresie edukacji włączającej
- rozwinięcia wiedzy/umiejętności wśród nauczycieli w zakresie pracy z wykorzystaniem aktywnych metod pracy z uczniami, w tym pracy metodą eksperymentu

Kompetencje kluczowe, umiejętności podstawowe i przekrojowe

Zgodnie ze zaktualizowanymi przez Komisję Europejską kompetencjami kluczowymi wyróżnia się umiejętności podstawowe, jak i umiejętności przekrojowe. W skład umiejętności podstawowych wchodzi:

- tworzenie i prawidłowe rozumienie informacji pisemnej

- posługiwanie się językiem obcym (wielojęzyczność)
- rozwijanie i wykorzystywanie myślenia matematycznego
- umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

Z kolei umiejętności o charakterze ogólnym – przekrojowym wyróżniają się tym, że można je wykorzystywać w różnych dziedzinach życia, zarówno zawodowym i/lub prywatnym czy różnych branżach. Stanowią one podstawę do rozwijania pozostałych umiejętności, wchodzą w skład umiejętności przyszłości. Są to umiejętności:

- cyfrowe
- osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się
- obywatelskie
- w zakresie przedsiębiorczości
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego
- w zakresie pracy zespołowej
- zdolność adaptacji do nowych warunków
- przywódcze
- związane z wielokulturowością
- związane z kreatywnością i innowacyjnością

Umiejętności podstawie i przekrojowe wpływają na jakość funkcjonowania w środowisku, edukacyjnym, społecznym, zawodowym.

Z przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Petrykozach wynika potrzeba realizacji zajęć z uczniami mających na celu rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, a także potrzeba doskonalenia nauczycieli w kontekście kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się.

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby uczniów:

- rozwijania umiejętności podstawowych - w szczególności: w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, a także matematycznych
- rozwijania umiejętności przekrojowych - w szczególności: uczenia się, pracy zespołowej, myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów, kreatywności i innowacyjności

DIAGNOZA POTRZEB

- kształtowanie postaw proekologicznych
- rozwój postaw przedsiębiorczych

Wśród preferowanych form rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wśród uczniów znajdują się: dodatkowe zajęcia, wycieczki/wyjazdy edukacyjne, które stanowią uzupełnienie treści merytorycznych realizowanych zajęć.

Zdaniem dyrektora szkoły głównymi potrzebami uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych u uczniów są:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces
- realizacja zadań w grupach
- zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej uczniów
- większej otwartości w zakresie mówienia o swoich problemach
- poznania metod wspierających uczenie się
- rozwijania umiejętności posługiwania się metodami eksperymentalnymi
- rozwijania umiejętności wykorzystywania narzędzi ICT w celach edukacyjnych
- rozwijania wśród uczniów umiejętności wyznaczania celów
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- rozwijania umiejętności w ramach edukacji finansowej
- rozwijania postaw proekologicznych

Z przeprowadzonej diagnozy wynikają następujące potrzeby nauczycieli:

- stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- przygotowanie do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia
- stosowanie metod i form pracy z uczniami mających na celu diagnozę i identyfikację potencjalnych problemów rozwojowych uczniów na wczesnym etapie (wychwytywania na wczesnym etapie ewentualnych deficytów rozwojowych)
- doskonalenie znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej,

- rozwijanie umiejętności podnoszenia kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej uczniów
- rozwijanie umiejętności pracy z uczniem zdolnym jak również z uczniami z ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia fizycznego i psychicznego
- stosowanie aktywizujących metod, narzędzi i form nauczania adekwatnych do realizowanych programów nauczania oraz do możliwości i potrzeb uczniów

Przeciwdziałanie dyskryminacji

Przejawy dyskryminujących zachowań są widoczne w polskim systemie edukacji. Wyniki badania „*Dyskryminacja w szkole – obecność nieusprawiedliwiona*” wskazują, że młodzież nie zna konstruktywnych sposobów reagowania na sytuacje dyskryminacji. Wśród głównych powodów dyskryminacji wymienia się: status materialny, orientację seksualną, nie realizowanie przyjętych norm „kobiecości”, „męskości”, niepełnosprawność, czy też pochodzenie narodowe, etniczne, czy też wygląd nieprzystający do obowiązującego wzorca¹. Stąd też niezwykle istotne jest podejmowanie działań zwiększających świadomość związaną z przeciwdziałaniem dyskryminacji, by kształtować postawy równościowe u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/opiekunów prawnych, a przy tym rozwijać świadomość własnych uprzedzeń i stereotypów zarówno samych uczniów, jak również nauczycieli.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że placówka prowadzi działania uświadamiające mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie kształtowania postaw równościowych u uczniów, nauczycieli oraz rodziców/prawnych opiekunów, rozwijania świadomości własnych uprzedzeń stereotypów. Działania uświadamiające realizowane są podczas godzin wychowawczych, wydarzeń, uroczystości szkolnych, udziału w kampaniach społecznych. Szkoła nie współpracuje z żadnym podmiotem zewnętrznym w zakresie zwiększania świadomości nt. działań antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Jednocześnie w placówce identyfikowane są problemy w zakresie dyskryminacji/nietolerancji/stereotypowego podejścia/uprzedzeń wśród uczniów. Dotyczą one w szczególności niepełnosprawności.

W związku z tym zachodzi potrzeba wzmocnienia wsparcia uczniów w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych poprzez dodatkowe zajęcia ze specjalistami. W

¹ „Przeciwdziałanie dyskryminacji w szkole i zapewnienie równego traktowania w edukacji. Podsumowanie konferencji „Równa szkoła – szkoła bez dyskryminacji”, Jan Świerszcz, Warszawa 2015, str. 9.

celu kompleksowego objęcia wsparciem szkoły, niezbędne jest również włączenie w działania z tego zakresu nauczycieli, ponieważ mają oni znaczący wpływ na kształtowanie się postaw uczniów. Wśród możliwych, aktywnych form wsparcia w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych u uczniów, nauczycieli zdiagnozowano: doskonalenie umiejętności rozpoznawania zjawiska dyskryminacji wśród uczniów i sposobów reagowania poprzez: warsztaty i szkolenia. W opinii dyrektora szkoły zachodzi potrzeba zaangażowania rodziców/prawnych opiekunów w zakresie działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji, a także zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w zakresie realizacji działań uświadamiających związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w ramach projektu w szkole.

Bariery diagnozowanej grupy

W oparciu o wyniki diagnozy, stwierdzono następujące bariery dotyczące nauczycieli Szkoły Podstawowej w Petrykozach:

- obawa nauczycieli wobec oceny własnych kompetencji i umiejętności
- brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków
- brak wiary we własne siły

Bariery dotyczące uczniów skupiały się na:

- niska motywacja wynikająca z niskiego poczucia wpływu na proces uczenia się
- trudności z dojazdem do miejsc realizacji projektu

Bariery dotyczące rodziców/prawnych opiekunów

- brak dyspozycyjności, z powodu zajęć/obowiązków zawodowych/rodzinnych

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W toku diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Petrykozach ustalono, że aby zapewnić w placówce realną zmianę, projekt musi przyczynić się przede wszystkim do wzrostu zaangażowania nauczycieli, wyposażenia uczniów w narzędzia, które pozwolą im osiągnąć

lepsze oceny, zwiększenia motywacji do nauki wśród uczniów i sposobów wyrażania siebie, zwiększenia wachlarza stosowanych metod w zakresie stosowanej metodyki oraz nastąpić musi wzrost umiejętności wśród uczniów w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami edukacyjnymi. Nauczyciele placówki powinni mieć poczucie, że biorą udział w specjalistycznym programie podnoszącym ich kompetencje.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej w Petrykozach w kontekście realizacji programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne dostrzeżono:

- niedostateczny poziom kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych u uczniów szkoły w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych w szczególności matematycznych, nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, uczenia się , pracy zespołowej
- niedostateczną umiejętność prowadzenia przez kadrę pedagogiczną wsparcia w zakresie edukacji włączającej
- niewystarczające umiejętności/kompetencje nauczycieli w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych i stosowania aktywizujących metod.
- niedostateczne prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji w szkole uwzględniające zarówno uczniów jak i nauczycieli.
- niewystarczający rodzaj aktywnego wsparcia rodziców w kontekście zwiększenia świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy związane z dyskryminacją,

Jednocześnie wyniki diagnozy wskazały na konieczność objęcia aktywnymi formami wsparcia zarówno uczniów szkoły, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, jak również nauczycieli i rodziców.

W toku diagnozy ustalono, iż aby uzyskać jak najlepszy efekt działań projektowych działaniami w projekcie należy objąć szacunkowo minimum: 5 nauczycieli oraz 32 uczniów(w tym minimum 14 uczniów z SPE) i 10 rodziców/opiekunów prawnych.

W związku z tym rekomenduje się poniższe formy wsparcia.

Dla nauczycieli Szkoły Podstawowej:

- Warsztaty dla nauczycieli w zakresie funkcjonowania ucznia w klasie ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania umiejętności uczenia się w kontekście edukacji włączającej
warsztaty mające na celu stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych. Zaleca się aby w ramach warsztatów zapoznano nauczycieli z narzędziami do krytycznego myślenia i analizowania danych, ułatwiającymi nauczycielowi prowadzenie zajęć. Warsztaty powinny obejmować zakresem doskonalenie umiejętności wykorzystania doświadczeń i metod aktywizujących uczniów w procesie nauczania. Wsparcie to powinno być prowadzone w kontekście edukacji włączającej, z uwzględnieniem elementów dot. niedyskryminacji w szkole, z dodatkowym modułem w zakresie higieny cyfrowej. Szacowana liczba – 3 nauczycieli
- coaching/ superwizje dla nauczycieli -co pozwoli na wymianę doświadczeń między nauczycielem a ekspertem. Nauczyciele będą mogli otrzymać konstruktywne informacje zwrotne od ekspertów, otrzymania informacji zwrotnej w kierunku rozwojowym.
- Warsztaty dla nauczycieli z eksperymentu (w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii) z wykorzystaniem TOC w kontekście edukacji włączającej.
Tak aby nauczyciele mieli możliwość poznania narzędzi TOC i możliwości ich wykorzystania podczas zajęć z uczniami, w tym dopasowania do uczniów z SPE. Warsztat uwzględni moduły: antydyskryminacyjny i w zakresie edukacji włączającej. Szacowana liczba –4 nauczycieli.

Dla uczniów Szkoły Podstawowej:

- Warsztaty dla uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i kompetencji kluczowych z elementami edukacji włączającej .
Warsztaty powinny zawierać moduł/blok dotyczący przeciwdziałania dyskryminacji, postaw równościowych. Szacowana liczba- 16 uczniów
- Warsztaty eksperymentalne dla uczniów w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z modułem dot. niedyskryminacji. Szacowana liczba -32 uczniów

DIAGNOZA POTRZEB

Uczniowie szkoły powinni mieć zapewnione wsparcie w postaci rozwijania łącznie umiejętności podstawowych i umiejętności przekrojowych, z położeniem nacisku na rozwijanie tych umiejętności w sposób praktyczny i doświadczalny

- Zajęcia matematyczne - rozwijające i wyrównawcze z elementami edukacji włączającej, wykorzystujące TOC, z elementami edukacji finansowej - szacowana liczba- 32 uczniów.
- realizacji projektów edukacyjnych, umożliwiających wzięcie odpowiedzialności za cały proces i efekty działania, gdzie uczniowie sami określają problematykę i zakres tematyczny -szacowana liczba: według potrzeb - minimum 1 projekt edukacyjny.
- Interdyscyplinarne wyjazdy edukacyjne w obszarze ekologii i zmian klimatycznych oraz zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem umiejętności podstawowych i przekrojowych- szacowana liczba -15 uczniów.

Dla rodziców/opiekunów prawnych:

- Warsztaty w zakresie umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy oraz w zakresie możliwości wspierania dziecka, które doświadcza wykluczenia/dyskryminacji w grupie. – szacowana liczba 10 rodziców/opiekunów prawnych.

2024 -04- 29

DYREKTOR SZKOŁY

Schade Grażyna
.....
Grażyna Schade

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis Dyrektora szkoły

2024 -04- 30

WÓJT

Mirosław Zieliński
.....

Diagnozę zatwierdzono- data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego

